

ОБЩИНА ЛЯСКОВЕЦ

Утвърждавам:

Д-р Ивелина Гецова
Кмет на Община Лясковец
27.01.2017 година

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА **за 2017 година**

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Счетоводната политика на Община Лясковец е разработена в съответствие с изискванията на НСС 1 "Представяне на финансови отчети". Тя представлява съвкупност от организационно-методологически принципи и способи на регистриране, оценка, обработка и съхранение на счетоводна информация, като включва определени концепции, правила, процедури и практики, възприети от Общината за отчитане, отразяване и представяне на информацията от дейността ѝ във финансовия отчет.

Счетоводната политика е регламентирана от:

- Закона за счетоводството;
- ДДС 20/14.12.2004г.;
- Сметкоплан на бюджетните организации, регламентиран с ДДС №14/30.12.2014г.;
- Индивидуален /вътрешен/ сметкоплан;
- Други указания на Министерство на финансите;
- Специфични нормативни актове, свързани с дейността на Общината;
- Други вътрешни документи.

Счетоводната политика на Община Лясковец е обновена през календарната 2017 г. в следствие на приетия Сметкоплан на бюджетните организации с ДДС 14/30.12.2014г. и други указания издадени на основание на чл.164, ал. 1 от Закона за публичните финанси.

Новите моменти в счетоводната отчетност на общината, в сила от 01.07.2014г. са следните:

- отмяна подходът за задбалансово отчитане на дълготрайните материални активи, попадащи в обхвата на т.16.3 от указание на МФ ДДС №20/2004г.;
- закриване сметки 3021-3029;
- отразяване на поетите ангажименти по новооткритите сметки от група

980 „Поети ангажименти за разходи – потоци” и от група 986 „Нови задължения за разходи – потоци”;

- въвеждане на отчетна процедура в края на годината за начисляване на корективи за вземания и задължения по предоставени помощи и дарения.
- Сметки от 1991-1994 се използват за предоставени заеми от ФЛАГ ЕАД;
- Регистриране на общината по ДДС и съответните начисления, произтичащи от това;
- Задължението за начисляване на амортизации на нефинансовите дълготрайни активи, съгласно ДДС 05/30.09.2016 г.

Считано от 01.01.2015г. започва прилагането на следните моменти, регламентирани с ДДС 14/30.12.2015г.:

- Разграничението между „приходно-разходни” и „финансиращи” позиции по отношение на вземания и задължения от раздел 4, за които са обособени съответните две сметки за разграничаване по този критерий. Изключение прави нововъведената подгрупа 407 *„Разчети с доставчици – приходни позиции”*, която се използва от 2014г.;
- Сметки 4383-4385 и 4393, 6270 и 7270 и свързаните с тях корективи в контекста на изложените в раздел VI от ДДС №14/30.12.2013г.;
- Сметки от подгрупи 469,532 /и сметка 5398/ и 646, с изключение на сметка 4691 *„Вземания от бюджетни организации от подсектор „Централно управление” за временни депозити и гаранции”*, която се използва от 2014г.;
- Новите обособени сметки за разчети за лихви /така както са заложили в СБО/ за отделните видове финансови активи и пасиви,
- Задбалансова отчетност по сметките от подгрупа 994;

В тези случаи Община Лясковец се е възползвала от преходния период, регламентиран в глава XIV на горесцитираното ДДС. Основна цел на прилаганата счетоводна политика е да се даде сигурност, че информацията, съдържаща се във финансовия отчет е:

- надеждна;
- представя достоверно резултатите и финансовото състояние на общината;
- отразява икономическата същност на събитията и операциите;
- неутрална и безпристрастна;
- пълна във всички съществени аспекти.

Счетоводната дейност на общината се осъществява при спазване на изискванията на **принципите на чл.4 от Закона за Счетоводство:**

-Текущо начисляване - приходите и разходите, произтичащи от сделки и събития, се начисляват към датата на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства, или техните еквиваленти и се включват във финансовия отчет за периода, за който се отнасят;

-Съпоставимост между приходите и разходите – разходите, извършени във връзка с определена сделка или дейност се отразяват във финансовия отчет за периода, за който се отнасят приходите, а приходите се отразяват за периода, за който са отчетени разходите. Разходите се признават на база на директната връзка с приходите, по конкретни носители на приходи;

-Предимство на съдържанието пред формата – сделките и събитията се отразяват счетоводно съобразно тяхното икономическо съдържание, същност и финансова реалност, а не формално според правната им форма;

- Запазване при възможност на счетоводната политика от предходния отчетен период – постигане на съпоставимост на счетоводните данни и показатели през различните отчетни периоди.

- Независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс – всеки отчетен период се третира счетоводно сам за себе си независимо от обективната му връзка с предходния и със следващия отчетен период, като данните от финансовия отчет.

- Документална обоснованост – всяка стопанска операция да бъде документирана със съответен документ, отговарящ на изискванията за съставяне документи, съгласно действащото законодателство.

За целите на отчетността, контрола и управлението на публичните финанси се прилагат още следните изисквания:

- Целево изразходване на средствата при спазване разпоредбите на Закона за бюджета, Указанията на МФ и други нормативни документи, уреждащи бюджетната и финансова дисциплина;

- Откритост – бюджетът, неговото изпълнение и отчет са публични.

Общината прилага завършена и взаимосвързана система от счетоводни сметки, позволяваща поддържане на основното счетоводно тъждество:

Активи = Пасиви + Собствен капитал

Текущата счетоводна отчетност се осъществява чрез единен софтуер и система на индивидуално прилагани счетоводни сметки.

СИСТЕМА НА ИНДИВИДУАЛНО ПРИЛАГАНИ СЧЕТОВОДНИ СМЕТКИ

Индивидуалният сметкоплан на Община Лясковец е разработен в съответствие с утвърдения от Министъра на финансите Сметкоплан на бюджетните организации (СБО) с ДДС № 14/30.12.2014 г. Структурата му е изградена на четири нива – раздели (едноцифрен код), групи (двучифрен код), подгрупи (трицифрен код) и синтетични счетоводни сметки (четирицифрен код). За отчитане на вътрешните специфики на Общината и изготвянето на отделни отчети по стопански дейности, както и за нуждите на отчитане на данъчното облагане на приходите от стопанската дейност се използват аналитични сметки с 5-ти и 6-ти знак.

Прилаганата форма на счетоводство в Общината е двустранно счетоводно записване с автоматизирана обработка на счетоводната информация. Използваната счетоводна програма при спазване изискванията на българското финансово законодателство е "Work Flow", а програмата за изготвянето на Счетоводното отчитане се осъществява хронологично и систематично, при използване на първични счетоводни документи.

Движението на счетоводните документи от момента на тяхното получаване (съставяне, обработване), до момента на предаването им в счетоводния архив се осъществява, съгласно утвърден от кмета Правилник за документооборота на община Лясковец.

Всеки второстепенен разпоредител към Общината изгражда свой собствен индивидуален сметкоплан, като се съобразява с изискванията на СБО и разработения на негова основа вътрешен сметкоплан.

1. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Собственият капитал е обособен по сметки:

1001 Разполагам капитал;

1101 Акумулирано изменение на нетните активи;

1201 Изменение на нетните активи за периода;

2. ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Класифициране

В Общината един актив се класифицира като дълготраен, когато:

- има натурално-веществена форма;

- използва се за дейността, за отдаване под наем, за административни и други цели

- използва се през повече от един отчетен период;

- е със стойност на придобиване не по-малка от 1000 лв. без ДДС.

Активите, които са със стойност под определения праг на същественост задължително се третира и отчитат като краткотрайни активи. Възможните изключения за отделни активи от тези разпоредби са нормативно регламентирани с ДДС № 20/14.12.2004 г. на МФ.

Активите публична общинска собственост, които са предоставени безвъзмездно за управление на по-ниско стоящи разпоредители с бюджет към Община Лясковец се отписват от баланса на общината и се завеждат в баланса на съответния разпоредител с бюджет. Недвижими имоти - публична общинска собственост се отписват от второстепенните разпоредители само след писмено разрешение /становище/ от първостепенния разпоредител.

Признаване

Един актив се признава за ДМА ако е представен в баланса и са налице следните изисквания:

- ***установимост*** – възможност за определяне на връзката между актива и черпенето на икономическа изгода от него;

- ***притежание*** – активите да са собствени на Общината и да е налице възможността да се ограничи достъпът на други лица до икономическите изгоди от актива.

Придобиване

Първоначално всеки придобит актив се оценява по:

- справедлива стойност – когато активите са получени в резултат на безвъзмездна сделка:

Дебит с/ки от група 20 / Кредит с/ки от група 74

- цена на придобиване - при покупка:

Дебит с/ки от група 20/ Кредит с/ки от група 50 (с/ка 4010)

- придобиване на активи, основен и текущ ремонт по стопански начин (собствено производство) – отчитат се по тяхната себестойност.

При придобиването на ДМА под каквато и да е било форма не се допуска директна кореспонденция със сметките за собствения капитал (групи от 10 до 12 от СБО).

Временно ползване на чужди ДМА, предоставени на Общината

Когато остатъчният срок на икономическия живот на актива е под 25 на сто от целия полезен срок от създаването му, или неговата стойност е незначителна:

Активът се отразява по задбалансови сметки като чужди активи:
Дебит с/ка 9110 / Кредит с/ка 9981 – със справедлива стойност
Ако са извършени допълнителни разходи с характер на подобрения:
Дебит с/ка 2091/ Кредит с/ки от раздел 6 - с фактически извършените разходи

При връщане на актива на собственика:
Дебит с/ка 9981/ Кредит с/ка 9110
В случаите на възмездяване на направените разходи:
Дебит с/ка 4110/ Кредит с/ка група 714

За отписване на разходите:
Дебит с/ка 6149/ Кредит с/ка 2091

Ако разходите не се възмездяват, а остават за сметка на общината:
Дебит с/ка 6447или 6448/ Кредит с/ка 2091

Когато остатъчният срок на икономически живот на актива покрива съществена част от него (над 75 на сто):

Активът се признава балансово от Общината към момента на получаването му за ползване по справедлива стойност и записванията са:
Дебит с/ки от група 20/ Кредит с/ка 7414

При връщане на актива на собственика, той се изписва от баланса по отчетната му стойност към момента на връщането срещу дебитиране на съответни сметки от **група 74**.

Временно ползване на ДМА, предоставени от Общината:

- ***Когато остатъчният икономически живот на актива е под 25 на сто:***

Тези активи продължават да се отчитат по баланса на Общината.

С направената оценка на извършените от ползвателя подобрения, при връщането на актива се дебитират съответните сметки от група 20срещу кредитиране на сметките от група 74 ако подобренията не се заплащат, или по съответните сметки за разчети или парични средства, ако подобренията подлежат на заплащане.

- ***Когато остатъчният икономически живот на актива е над 75 на сто:***

Активът се изписва от баланса на Общината, като се дебитират съответните сметки от група 64 за предоставени капиталови трансфери в натура срещу кредитиране на сметките от група 20. Едновременно с това активът задължително се завежда задбалансово по сметка 9909.

При последващо връщане, активът се завежда отново в баланса срещу кредитиране на съответната сметка от група 64 само ако Общината ще получи изгода от последващото му използване. Ако не се очаква изгода, повторно завеждане в баланса не се извършва.

Активи, които са публична общинска собственост и се предоставят безвъзмездно на други общини или държавни институции, продължават да се водят по съответните сметки от група 20 на Общината.

Предоставени от Общината за безвъзмездно ползване сгради и активи, които са частна общинска собственост, също остават да се водят по баланса на Общината.

Замяна

Всички замени на активи се отчитат като придобиване на активи и постъпления от продажби на ДМА, чрез използване на сметките от подгрупи 614 и 714, а за активите капитализирани в отчетна група /стопанска област/ Други сметки и дейности, се използват сметки от подгрупи 613 и 713. Замяната се оценява по справедлива стойност на заменяния или придобивания актив. При неравностойна размяна на активи, разликата се отчита като капиталов /текущ трансфер в натура по сметките от групи 64 или 74.

Когато Общината се явява разпределител на *помощи и дарения и други безвъзмездно предоставени активи в натура*, предназначени за други лица, получаването и разпределянето на такива активи не се отчита като приход и разход. Получените при такива случаи ДМА се завеждат задбалансово до момента на тяхното разпределение, като се дебитират сметки от подгрупа 911 и се кредитира сметка 9981. При предоставяне на активите на други лица се дебитира сметка 9981 и се кредитират сметки от подгрупа 911. Активите се завеждат задбалансово до получаване на протоколите за приемане, като се дебитира сметка 9289 и се кредитира сметка 9981. След получаване на протоколите за заприходяване на дарението се дебитира сметка 9981 и се кредитира сметка 9289.

Получените в натура активи от помощи, дарения и други подобни безвъзмездни средства, предназначени за други лица, се отчитат като приход и разход по сметките от групи 74 и 64, когато при разпределянето им Общината спазва правилата и процедурите, определени от съответния донор и селектира крайните бенефициенти. За получените активи се дебитират сметки от раздел 2 и се кредитират сметки от група 74. За предоставените активи на други лица се дебитират сметки от група 64 и се кредитират сметки от раздел 2.

Ако Общината прави *апортна вноска с ДМА* в търговско дружество, операцията се третира като придобиване на финансов актив и като продажба на ДМА. За отразяване на придобитото дялово участие се дебитират сметки от подгрупа 511 (512) срещу кредитиране на сметки от подгрупа 713 (714). За отписване на ДМА се дебитират сметки от подгрупа 614 и се кредитират сметки от раздел 2.

Придобиването на дялово участие чрез апорт се измерва по справедлива стойност на апортирания дълготраен актив. За справедлива стойност се използва оценката на вещи лица по чл. 72, ал. 2 от Търговския закон, ако представлява надеждна индикация за справедлива стойност на актива.

Завеждане

Дълготрайните материални активи се завеждат при придобиването им със следните задължителни реквизити:

- Наименование;
- Инвентарен номер;
- Вид и номер на документа, с който е получен актива;
- Местонахождение;
- Материално - отговорно лице (МОЛ);

Оценка, преоценка и обезценка

Първоначалната оценка на ДМА е в съответствие с разпоредбите на т. 4 от НСС 16 (цената на придобиване включва покупната цена и всички преки разходи), като:

- покупната цена включва митата и невъзстановимите данъци;
- преките разходи са разходите, необходими за привеждането на актива в работно състояние в съответствие с предназначението му (за подготовка на обекта, за първоначална

доставка и обработка, за монтаж, за привеждане на актива в работно състояние, за хонорари на архитекти, инженери, икономисти и други, предполагаеми разходи до размера на начислената провизия за условни задължения – демонтаж и възстановяване на терена), разходи, произтичащи от непризнат данъчен кредит, свързан с изброените преки разходи).

За отчетността на Общината важи общоприложимият принцип за бюджетните предприятия – активите да не се оценяват на стойности, които не могат да бъдат възстановими (реализирани).

След първоначалното признаване на ДМА, Общината трябва да извършва преглед за преоценката им веднъж на две години. Ако съществуващите ДМА са с очевидно нереално занижени или завишени отчетни стойности, се извършва корекция на стойностите им, като резултатът от извършената преоценка (положителна или отрицателна) се осчетоводява като надоценка или подоценка по сметките от група 78 “Увеличение/намаление на нетните активи от преоценки”.

Извършва се преглед и на ДМА, които не попадат в прага на същественост, възприет от Общината. Такива активи, ако са въведени в употреба, се изписват на разход, като се дебитираща сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития”. Ако още не са в употреба, те се завеждат по съответните сметки от раздел 3.

Кметът издава заповед за назначаване на комисия и преценява необходимостта от участието на външни експерти (лицензирани оценители) в нея. За тези активи се представя отделна справка в отчета, като в нея се посочват принципите и методите на оценка.

Преглед за **обезценка** на нефинансовите дълготрайни активи се прави, като съпоставка между отчетната стойност на актива и текущата възстановима стойност (справедливата стойност или текущата покупна цена на сходен актив, или експертна оценка), съответстваща на оставащия полезен срок и потенциал на икономическа изгода на актива.

Дебит с/ка 7802

Кредит с/ки от раздел 2

Принципите на оценка, преоценка и обезценка важат и за група 22 Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група / стопанска област/ „Други сметки и дейности”

При определяне на полезния живот на отделен актив се отчитат факторите: очаквано използване на актива /очакван капацитет/, очаквано физическо износване; техническа остарялост поради промени, правни и други подобни ограничения върху използването на актива.

Обезценка на активите, отчитани по сметка 9909 не се извършва.

Амортизации

Начисляването на амортизации на дълготрайните нематериални активи се извършва на основание чл. 164, ал.1 и от Закона за публичните финанси и ДДС №05/30.09.2016 г. на Министерство на финансите за начисляване на амортизации на нефинансовите дълготрайни активи в публичния сектор. При начисляването на амортизациите се ползват принципите, основните положения, методи и дефиниции, залегнали в Националния счетоводен стандарт СС 4.

Подлежат на амортизация всички нефинансови дълготрайни активи, с изключение на:

- а) земи, гори и трайни насаждения;
- б) активи с историческа и художествена стойност (включително музейни експонати);
- в) книги в библиотеките;

г) активи в процес на придобиване;

д) придобити и временно съхранявани от общината нефинансови дълготрайни активи, които подлежат на разпределение/предоставяне/прехвърляне на други бюджетни организации, включително в рамките на първостепенната система;

е) приети от държавен/общински орган за временно съхранение, управление и продажба (или друга реализация) на конфискувани, отнети и изоставени в полза на държавата/общината нефинансови дълготрайни активи, включително придобити от държавата/общината такива активи на нейни длъжници в производството по несъстоятелност;

ж) нефинансови дълготрайни активи, които са в процес на реализация (включително и при ликвидация на съответните дейности и обособени звена);

з) трайно неупотребявани в дейността на общината нефинансови дълготрайни активи (за срок от над една година) – при условие, че същите са идентифицирани и е изготвена реалистична обосновка за това. В случай, че активите започнат да се използват отново като нефинансови дълготрайни активи, за тях продължава (започва) да се начислява амортизация;

и) амортизируеми активи, които след реконструкция, преустройство и/или ремонт или в резултат на други събития са трансформирани в активи по буква „б“;

к) активи, за които с указание на МФ изрично е определено да не се амортизират, а да се прилага само обезценка (това положение не изключва възможността за съответните активи да се прилага модел на последваща преоценка, доколкото изрично не е определено друго с указания на МФ);

л) напълно амортизираните (до остатъчна стойност) активи, доколкото балансовата стойност не е увеличена чрез преоценка на актива или не е ревизирана в посока намаление оценката на бюджетната организация за остатъчната стойност на актива;

м) други нефинансови активи, определени със стандартите и/или указанията по чл. 164, ал. 1 и 3 от ЗПФ.

Когато общината е придобила или получила безвъзмездно активи, които се очаква да се използват като амортизируеми активи в срок, не по-малък от една година от придобиването им, независимо, че преди това може да са ползвани от прехвърлителя, за тях продължава(започва) да се начислява амортизация.

Общината преразглежда на всеки 5 години оценката на полезния срок на годност на дълготрайните материални и нематериални активи, с цел да коригира оценката на същите, ако се налага поради различие в очакванията.

Определеният срок на годност на амортизируемите активи се отразява в амортизационен план.

При определяне срока на годност на амортизируемия актив, общината се съобразява с предполагаемото физическо износване, морално остаряване и ограниченията върху ползването на актива- правни, фактически и др.

В община Лясковец се прилага стойностен праг за признаване на нефинансови дълготрайни активи в размер на 1200 лв.(с ДДС), на двегодишен срок на амортизиране е определена стойност от 1500 лв.

За отделните класове активи може да бъдат определяни различни прагове на първоначалните отчетни стойности, за които да се прилага възможността за двегодишен срок за амортизиране.

В случаите, когато очакваните разходи по извеждане на активите от употреба не са съществени, може да не се определя остатъчна стойност.

В община Лясковец двегодишен срок за амортизиране не се прилага за компютърните конфигурации (активите по т. 16.16.6 от ДДС № 20/2004 г.), освен

когато очакваният реален срок на годност е две години (например в случаите на закупени такива активи втора употреба).

Когато на общината безсрочно са предоставени от държавата за управление амортизируеми активи и тези активи са заведени по баланса ѝ, амортизациите се начисляват, като срокът на годност за тези активи се определя по общия ред.

Капитализирани разходи за основен ремонт и реконструкция по *задбалансово отчитани* от общината наети/предоставени ѝ за ползване за определен срок амортизируеми активи се амортизират за по-краткия от двата срока: очакваният икономически полезен живот на капитализираните разходи и остатъчният срок на наема/ползването на актива.

За амортизируемите активи, придобити чрез финансов лизинг се определя срок на годност по общия ред. Когато общината реши да върне актива на лизингодателя преди или към края на лизинговия договор, срокът на годност на актива се определя в рамките на срока на лизинговия договор.

Начисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е придобит или въведен в употреба, а се преустановява от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е изведен от употреба, независимо от причините за това

За амортизируемите активи, придобивани чрез СЕС, се считат за придобити/въведени в употреба в месеца/тримесечието на прехвърляне от СЕС и трайното им завеждане в БЮДЖЕТ или ДСД .

Методи на амортизация

В община Лясковец е определен линейния метод, при който амортизацията се разпределя пропорционално на периодите, които обхващат предполагаемия срок на годност на амортизируемия актив. Този метод се прилага тогава, когато не може да определи ползата от употребата на активите в рамките на срока на годност.

За една и съща група сходни активи не се допуска прилагането на различни методи на амортизация.

Избраният метод на амортизация се прилага последователно през отделните отчетни периоди.

Счетоводни записвания за начисляване на амортизациите

Във Вътрешния сметкоплан на община Лясковец са предвидени сметки за отразяването на двете страни на процеса на амортизацията:

- сметки за отчитане на разходи – сметки от *подгрупа 603* от *СБО* за начислените разходи за амортизация за съответния период;
- сметки за отчитане на наличности – сметки от *група 24* на *СБО* за акумулираната амортизация към определена дата.

За начисляването на амортизациите се взима счетоводно записване от следния тип:

а) за амортизация на дълготрайните материални активи от група 20:

Дт с/ки 6032-6036,6039/Кт с/ки 2412-24-16,2419;

б) за амортизация на дълготрайните нематериални активи от група 21

Дт с/ки 6030/Кт с/ки 2420;

в) за амортизация на дълготрайните материални активи от група 22, (прилага се само за активите отчитани по група 2202):

Дт с/ки 6037/Кт с/ки 2417;

В Годишния финансов отчет на общината се оповестяват разходите за амортизация за текущата година и възприетите методи за амортизация на отделните групи активи.

Изваждане от употреба

ДМА се отписват по отчетна стойност при окончателното им изваждане от употреба. При отписването на ДМА не се допуска директна кореспонденция със сметките за собствения капитал (групи от 10 до 12 от СБП). При продажба ДМА се отписват по отчетна стойност.

Други счетоводни правила в съответствие с ДДС № 20 от 14.12.2004 г. на МФ.

Дълготрайните материални активи, които към края на годината са в *процес на придобиване* (с незавършен процес на придобиване), се оценяват по *приблизителна счетоводна оценка* на разходите на съответния етап на придобиването. Размерът на оценката не включва ДДС с право на данъчен кредит.

Приблизителна счетоводна оценка не се прави, когато са налице факторите, определени в т. 16.6.7 на ДДС № 20 от 14.12.2004 г., като това обстоятелство се посочва в приложението към годишния финансов отчет.

При *основен ремонт, реконструкция и модернизация* на дълготрайните материални активи, стойността на актива се променя в увеличение с тази стойност.

При текуща подмяна на компонентите на ДМА, които не са отчетени като разграничим актив, стойността на актива не се променя. Подменената разграничима част се изписва на разход по сметка 6992, когато се бракува или се отнася по съответната сметка от група 30.

Стойността на сградите не се увеличава със стойността на инсталираните в тях ДМА.

По отношение на компютърната конфигурация и други подобни взаимосвързани активи, чиято цялостна стойност надвишава минималния праг на същественост, съществени елементи се завеждат като ДМА, независимо че индивидуалната им стойност може да е под минималния праг. При това положение цялата стойност на конфигурацията се разпределя между тях. С разходите за последваща подмяна на стойностно несъществени елементи, не се променя стойността на вече признатите активи, т.е. те се отчитат като текущи разходи.

При незначителни (до 200 лв.) или временни промени в цените на дадени активи се запазва избраният подход на класифициране при тяхното последващо придобиване, независимо че е възможно сумите да се отклоняват от приетия праг на същественост.

При трайни и съществени промени в стойността на дадени активи (над 200 лв.), водещи до нарушаване на приетия праг, следва да се промени класифицирането на активите, вследствие на новите условия, като промяната се отразява от началото на следващия отчетен период. Промяната се отразява чрез съответните записвания между сметките от група 20 и сметките от раздел 3 в зависимост от новите условия на класификация.

За ДМА, които към 01 януари на отчетната година са под прага на същественост, активите се прехвърлят от сметките от група 20 по сметките от раздел 3:

Дебит с/ки от р-л 3/Кредит с/ки от група 20

За активите, които към 01 януари на отчетната година са заведени по баланса като ДМА и са под прага на същественост и се влагат в употреба през отчетната година –

активите се прехвърлят от сметките от група 20, по сметките от раздел 3, след което се изписват чрез сметките от група 60 като текущ разход за отчетната година:

Дебит с/ки от р-л 3/Кредит с/ки от група 20

Дебит с/ки от група 60/Кредит с/ки от р-л 3

За целите на контрола някои от материалните запаси могат да се заведат задбалансово:

Дебит с/ка 9909/ Кредит с/ка 9981

За активите, които към 01 януари на отчетната година са заведени по баланса като ДМА и са под прага на същественост, и са вложени в употреба преди отчетната година - активите се прехвърлят от сметките от група 20, по сметките от раздел 3, след което се изписват чрез сметките от група 69 като намаление в нетните активи от други събития:

Дебит с/ки от р-л 3/ Кредит с/ки от група 20

Дебит с/ка 6990/ Кредит с/ки от р-л 3

За целите на контрола някои от тях могат да се заведат задбалансово:

Дебит с/ка 9909/ Кредит с/ка 9981

За ДМА, които към 01 януари на отчетната година се водят задбалансово, но е следвало да се заведат балансово, активите се отписват от задбалансовите сметки и се завеждат по сметките от група 20.

Дебит с/ка 9981/ Кредит с/ки от подгрупа 990

Дебит с/ки от група 20/ Кредит с/ка 7990

За ДМА, които към 01 януари на отчетната година се водят задбалансово, но е следвало да се заведат балансово като материални запаси, активите се отписват от задбалансовите сметки и се завеждат по сметките от раздел 3:

Дебит с/ка 9981/ Кредит с/ка от подгрупа 990

Дебит с/ка от р-л 3/ Кредит с/ка 7990

В случай, че даден краткотраен актив вече е изписан на разход, не се налага прекласифициране в ДМА и не се сторнира този разход.

За активите, които към 01 януари на отчетната година се водят балансово като ДМА, но при придобиването е следвало да се изпишат на разход и да се заведат задбалансово:

Дебит с/ка 6990 / Кредит с/ки от група 20

Дебит с/ка 9909 / Кредит с/ка 9981

Осчетоводяване придобиването и отдаването на ДМА в условията на финансов лизинг:

Счетоводни записвания *при лизингополучателя:*

Заприходяване на актива:

Дебит с/ки от група 20

Дебит с/ка 1917

Кредит с/ка 1911

(§ 52-00 и § 93- 17 (+) - по справедлива стойност)

Отразяване на дължимите вноски:
Дебит с/ка 1911/ Кредит с/ка 1913

При превеждане на лизинговата вноска
Дебит с/ка 1913/ Кредит с/ка 5013
(§ 29-91- за лихвите; § 93-17 - за главницата със знак (-)
§ 95-07 – с общата сума на главницата и лихвата със знак (+)

Отчитане на текущите лихви, припадащи се за периода на лизинговата вноска:
Дебит с/ка 6241/ Кредит с/ка 1917

Счетоводни записвания при лизингодателя:
Отписване на ДМА по отчетна стойност:
Дебит с/ки от подгрупа 614/ Кредит с/ки от група 20

Завеждане на актива по задбалансови сметки:
Дебит с/ка 9909/ Кредит с/ка 9981

Отчитане на продажбата:
Дебит с/ки от подгрупа 531 (581, 582)
Кредит с/ки от подгрупа 714
Кредит с/ка от подгрупа 539 (589)

Осчетоводяване на плащанията по договора:
Дебит с/ка 5013/ Кредит с/ки от подгрупа 531(581, 582)
(§ 40-00 за главницата и § 24-19 за лихвите в приходната част на отчета за касовото изпълнение на бюджета).

Трансфер на лихвите като текущ финансов приход:
Дебит с/ки от подгрупа 539 (589)
Кредит с/ки от подгрупа 724

Осчетоводяване на отдаването под наем на ДМА в условията на експлоатационен лизинг:

Счетоводни записвания при наемателя:
За отчитане на разходите за платен наем:
Дебит с/ка 6071/ Кредит с/ка 4010

За отразяване по задбалансови сметки:
Дебит с/ка 9110/ Кредит с/ка 9981

Изплащане на задължението:
Дебит с/ка 4010/ Кредит с/ки от група 50

Счетоводни записвания при наемодателя:
С начисляването на наема:
Дебит с/ка 4110/ Кредит с/ка 7121

При получаването на прихода:
Дебит с/ка от група 50/ Кредит с/ка 4110

За отразяване на разходите:

Дебит с/ки от група 60/ Кредит с/ки от групи 50, 40, сметка 4261 и други.

ДДС №14/30.12.2013г. отменя подходът за задбалансово отчитане на дълготрайните материални активи, попадащи в обхвата на т.16.3 от ДДС №20/2004г. Вместо това, тези активи, с изключение на прилежащите към сгради и съоръжения земи се капитализират / признават балансово / в отчетна група /стопанска област / „Други сметки и дейности” /„ДСД”/ чрез използването на сметки от група 22 , а за незавършените обекти – сметки от подгрупа 207 и сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група /стопанска област/ „Други сметки и дейности”. Запазва се досегашния подход на изписване на разходи на тези активи при тяхното придобиване в отчетни групи /стопански области/ „БЮДЖЕТ” и „СЕС”.

Допълнителна промяна, свързана със земите, засяга отчитането на прилежащите към сгради и съоръжения земи, за които също е предвидено балансово признаване при тяхното придобиване чрез сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи”. По сметка 2010 се отчитат само земите, прилежащи към активи, които подлежат на отчитане по група 20 от СБО / за земите, прилежащи към активи от група 22, се използва сметка 2201/. За сметка 2010 се прилага общият ред на отчитане за група 20-чрез директно отразяване на придобиването в съответните отчетни групи /стопански области/ - без да се ползват сметките от подгрупа 607 и без завеждане в отчетна група „ДСД” чрез сметка 7609.

За да се извърши капитализация на ДМА, отчитани до сега задбалансово, на 31.12.2015г. са предприети следните стъпки:

1. Крайните салда по сметки 9901, 9902, 9903 и 9904 от СБП се закриват, като се кредитират срещу дебитиране на сметка 9981 „Кореспондираща сметка за задбалансови активи”

2. Наличните салда по задбалансовите сметки 9901-9904 се прехвърлят за отчитане по сметките от група 22 от СБО чрез следното записване в отчетна група „ДСД”:

Д-т с/ки група 22/К-т с/ка 7992;

за незавършените обекти:

Д-т с/ки група 207/К-т с/ка 7992;

3. За придобити дълготрайни материални активи след 01.01.2015г., отчитани до тогава задбалансово се извършват следните счетоводни операции:

В отчетна група „БЮДЖЕТ”/”СЕС”	В отчетна група „ДСД”
Д-т с/ки 6075-6079 К-т с/ки р-л 4, гр.50,74 и др.	Д-т с/ки гр.22 К-т с/ка 7609 /Забележка: за незавършените обекти се дебитират първоначално сметки от подгрупа 207, като след завършването им те се прехвърлят по сметките от група 22/

4. За прехвърляне на прилежащите към сгради и съоръжения земи по сметка 2010 в отчетна група „БЮДЖЕТ” и „СЕС” се взема следното счетоводно записване:

Д-т с/ки група 2010/К-т с/ка 7992;

5. Отчитането на придобиването на прилежаща към сгради и съоръжения, земи след 01.01.2015 г. се извършва в отчетна група „БЮДЖЕТ” / „СЕС” със следната счетоводна статия:

Д-т с/ки група 2010/К-т с/ки р-л 4, гр.50,74 и др.;

6. За отписване по отчетна стойност на земи, гори и трайни насаждения, отчетени по сметка 2201 в отчетна група „ДСД” след 01.01.2015 г. се взема следната счетоводна операция:

Д-т с/ка 6131 *Отчетна стойност на продадени земи, гори и трайни насаждения*

К-т с/ка 2201 *Земи, гори и трайни насаждения;*

7. За отписване на инфраструктурни обекти след 01.01.2015 г.:

Д-т с/ка 6132 *Отчетна стойност на продадени инфраструктурни обекти*

К-т с/ка 2202 *Инфраструктурни обекти;*

8. За отписване на активи с художествена и историческа стойност след 01.06.2014г.

Д-т с/ка 6133 *Отчетна стойност на продадени активи с художествена и историческа стойност*

К-т с/ка 2203 *Активи с историческа и художествена стойност*

9. За отписване на книги в библиотеките

Д-т с/ка 6133 *Отчетна стойност на продадени активи с художествена и историческа стойност*

К-т с/ка 2204 *Книги в библиотеките;*

3. НЕМАТЕРИАЛНИ ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ (НМДА)

За класифицирането и признаването на **НМДА** се прилага праг на същественост 1000,00 лв.(без ДДС).

НМДА, които попадат под стойностния праг на същественост, се изписват като разход към момента на тяхното придобиване.

Програмните продукти се признават балансово като НМДА, независимо от стойността, на която те се придобиват.

На НМДА не се начисляват амортизации.

НМДА се обезценяват веднъж на две години.

Не се прилагат разпоредбите за отчитането на преоценката като елемент на собствения капитал.

Текущо изплатените разходи за поддръжка на НМДА се отчитат като текущи разходи.

НМДА, които са в процес на придобиване, се отчитат по сметка 2109.

Отписването на НМДА (продажба, прехвърляне, липси и брак) се извършва по аналогичен начин на ДМА, там където е приложимо, като се спазват специфичните особености, описани в общите разпоредби.

Общия устройствен план се води в сметка 2109 „Други нематериални дълготрайни активи”.

4. СТОКОВО - МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Класифицирането на стокowo-материалните запаси се извършва като се прилагат разпоредбите на НСС 2 “Отчитане на стокowo-материалните запаси” и при съобразяване заложената в СБО и формата на баланса за бюджетните предприятия класификация на материалните запаси (сметки от групи 30, 31 и 32).

При **първоначално придобиване** стокowo-материалните запаси (СМЗ) се оценяват по доставната им стойност. В доставната стойност се включват всички разходи по

закупуването и преработката и други разходи, пряко свързани с доставката им. Разходите по доставката са разходи за превози, товаро-разтоварни операции, монтаж и пробна експлоатация. В разходите по придобиване (закупуване) не се включват складовите разходи по съхранението им, финансовите, извънредните и административните разходи. Последните се отчитат като текущи разходи за съответния период.

При оценката на *потреблението* на СМЗ се прилага препоръчителния подход в приложимия НСС 2 "Отчитане на стоково-материалните запаси". При употреба на СМЗ се използва метода на средно претеглена стойност, изчислена на месечна основа.

При отчитане на преоценка на СМЗ се прилагат сметки 7801 и 7802 от утвърдения вътрешен сметкоплан на общината.

Предоставените в залог от Общината СМЗ се отчитат по сметки 9231 и 9233 по справедлива стойност.

Всички липси и брак на СМЗ и други балансово признати активи, независимо от причината (по вина на МОЛ, кражби, форсмажорни обстоятелства и др.) се отчитат чрез дебитиране на съответните сметки от подгрупа 699 срещу кредитиране на съответните сметки от раздели 2, 3 и 5 с цялата отчетна стойност.

При липси и брак по вина на МОЛ или друго лице, при което възниква вземане на Общината от това лице, се дебитират още сметки 4213, подгрупи 426 (488) и се кредитира сметка 7198 със справедливата стойност.

При удържане на сумите от МОЛ се дебитира сметка 5011 и се кредитира сметка 4213 с по-голямата от отчетната и справедливата стойност.

При наличие на кражби с неустановен извършител се дебитира само сметка 699 и се кредитират сметки от раздели 2, 3 и 5, а евентуалното вземане се отразява задбалансово като условно вземане от други дебитори в сметка 9289.

При предоставяне на материални запаси и други активи на персонала на общината, те се отчитат като безвъзмезден трансфер в натура, когато това предоставяне не зависи от извършваната работа от персонала (например извънредни събития).

При предоставяне на персонала на материални запаси, които се използват за целите на дейността на общината, те се отчитат като разходи за материали.

При предоставяне на материални запаси, които по същество представляват форма на възнаграждение в натура за извършена работа, те се отчитат като разход за възнаграждение на персонала в натура и приход от продажба на съответния актив по справедлива стойност към датата на предоставяне. Дебитира се сметка 6049 и се кредитират съответните сметки от подгрупа 711 по справедлива стойност. За отписване на актива по отчетна стойност се дебитират сметки от подгрупа 611 и се кредитират съответните сметки от раздел 3.

Предоставени предметни награди на персонала по повод годишнини, юбилеи и други подобни случаи се отчитат като разход за материали.

Предоставени безвъзмездно от Общината СМЗ се отчитат като разход за текущ трансфер в натура по отчетна стойност, а не като разход на материали. Дебитират се сметки от група 76 "Прехвърлени обособени активи и пасиви между държавата, общините и други сектори на икономиката" или сметки от група 64 "Пенсии, социални помощи, обезщетения, субсидии и капиталови трансфери" срещу кредитиране на сметки от група 30.

За целите на контрола и отчетността по материално-отговорни лица, изписаните на разход СМЗ се отразяват задбалансово по сметка 9909 от СБП.

Текущото счетоводно отчитане на материали, продукция и стоки се организира въз основа на индивидуалния сметкоплан на Общината. Материалните запаси се отчитат количествено и стойностно по партиди, МОЛ и складове.

Главният счетоводител организира текущото въвеждане на информация в счетоводните регистри, както следва:

по доставките – въвежда се чрез регистриране на количествена и стойностна информация, съдържаща се във всеки документ, за всяка партида, в хронологичен ред.

при изписването на материалите:

-за всяко искане – поотделно в хронологичен ред.

-от сборните отчети на МОЛ (представеният сборен отчет задължително се комплектова с първичните документи. Преди да се въведат общите количества, счетоводителят, който води материалите, е длъжен да провери сборния отчет и да удостовери неговото правилно съставяне с подписа си. Всички искания за материали се проверяват за наличие на задължителните реквизити).

5. ОТЧИТАНЕ НА ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Финансови активи в Общината са паричните средства, финансовите инвестиции, предоставените заеми и временна финансова помощ.

Отчитане на паричните средства в лева и валута

За община Лясковец основен финансов актив са паричните средства.

За целите на касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове, като паричен поток и парична наличност се дефинират само паричните средства в брой и по текущи и депозитни сметки. Операциите с парични еквиваленти се третираат като операции с финансови активи.

Общината извършва отчитането на операциите по касовото изпълнение за бюджетната година по Единната бюджетна класификация (ЕБК) за текущата отчетна година в съответствие с разпоредбите на ЗУДБ. Елементите на ЕБК са параграфи, групи и функции. Подпараграфите и кодовете на дейности към тях се използват за консолидирането на информацията за касовите потоци, както и за целите на анализа и контрола. Аналитичните позиции са задължителни за прилагане.

Наличните парични средства се отчитат чрез сметки 5011 “Касови наличности в левове” и 5012 “Касови наличности във валута”. Те са активни балансови сметки, включени в раздел 5 на СБО. Дебитират се при увеличаване и се кредитират при намаляване на паричните средства

Постъпленията на суми в касата се отчитат както следва:

Дебит с/ка 5011 Касови наличности в лева или

Дебит с/ка 5012 Касови наличности във валута

Кредит с/ка 5013 Текущи банкови сметки в лева или

Кредит с/ка 5014 Текущи банкови сметки във валута

Кредит с/ка 5015 Срочни депозити в лева или

Кредит с/ки група 41 Клиенти или

Кредит с/ки група 42 Разчети с персонал, студенти, пенсии, социални помощи, обезщетения и субсидии или

Кредит с/ки група 43 Разчети по публични вземания и вземания от активирани гаранции, концесии, приватизация и участия или

Кредит с/ки група 45 Разчети за данъци, социално осигуряване и други операции и доставки между бюджетни предприятия или

Кредит с/ки група 46 Временни безлихвени заеми и разчети за постъпления и плащания между бюджетни организации или
Кредит с/ки група 48 Други разчети

Изплащането на суми от касата се отчита както следва:

Дебит с/ки група 20 ДМА или
Дебит с/ки група 21 НДА или
Дебит с/ки група 30 Материали, продукция, стоки или
Дебит с/ка 4010 Задължения към доставчици от страната или
Дебит с/ка 4020 Доставчици по аванси от страната или
Дебит с/ки група 41 Клиенти или
Дебит с/ки група 42 Разчети с персонал, студенти, пенсии, социални помощи, обезщетения и субсидии или
Дебит с/ки група 43 Разчети по публични вземания и вземания от активирани гаранции, концесии, приватизация и участия или
Дебит с/ки група 45 Разчети за данъци, осигурителни вноски и други операции между бюджетни организации или
Дебит с/ки група 46 Временни безлихвени заеми и разчети за постъпления и плащания между бюджетни организации или
Дебит с/ки група 48 Други разчети или
Дебит с/ка 5013 Текущи банкови сметки в лева или
Дебит с/ка 5015 Срочни депозити в лева или
Дебит с/ки група 60 Разходи по икономически елементи
Кредит с/ка 5011 Касови наличности в лева
Всички сметки за отчитане на паричните средства в лева и валута по банкови сметки също са активни балансови сметки.

При постъпване на суми по сметката на второстепенен разпоредител, предоставени от първостепенния, се дебитираща сметка 5013 и се кредитира сметка 7501 "Вътрешни касови трансфери в лева".

При захранване на банкова сметка на Общината със субсидия и/или трансфер от централния бюджет /СЕБРА/ се съставя следното счетоводно записване:

Д-т сметка 50131 / К-т сметка 7511.

При постъпване на различни по вид приходи по бюджетната банкова сметка на Общината се дебитираща сметка 50131 и се кредитират сметки от група 70, 71, 72, 74, сметка 5011.

При извършване на плащания по банков път от Общината се дебитират сметки от група 20, 21, раздел 3, сметка 4010, 4020, сметки от група 41, 42, 43, 45, 46, 48, сметки от група 60 и се кредитира сметка 50132.

Закупена валута се оценява по валутния курс на придобиване, който не съвпада с централния курс на БНБ за съответния ден. Не се отразяват курсови разлики.

Продадена валута се оценява по валутния курс на продажбата. Реализираните курсови разлики от продажба на валута се отчитат по сметките от подгрупа 739

"Реализирани курсови разлики от операции с валута – нето" и § 36-01 "Реализирани курсови разлики от валутни операции (нето) (+/-)". Отчитането на курсовите разлики от валутни операции се извършва чрез сметките през годината.

Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се отчитат в лева при първоначалното счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централният курс към деня на сделката.

Когато настъпи промяна във валутния курс между датата на сделката и датата на разплащането по парични позиции, разликата се осчетоводява като положителна или отрицателна по сметки: 7391 “Реализирани положителни курсови разлики от операции с валута” е пасивна сметка и 7392 “Реализирани отрицателни курсови разлики от операции с валута” е активна сметка.

Отчитане на ДДС и други данъци върху продажбите

Целият размер на постъпилите суми от облагаеми с ДДС доставки, включително и преведения от клиенти ДДС, се отчита по съответния приходен параграф. Ако касовите постъпления по облагаема доставка представляват възстановен касов разход, то тогава размерът на преведения ДДС се отчита в намаление на съответния разходен параграф.

Дължимата сума за ДДС се отчита по приходен § 37-01 със знак (-).

Възстановяването на данъчен кредит по ЗДДС се отчита в намаление на разходен § 19-01, като се отразява със знак (-).

Ако дължимият ДДС се прихваща с надвнесено публично държавно вземане, тази операция се отразява в намаление на приходен § 37-01 и по съответния параграф, по който подлежи на отчитане надвнесеното вземане.

Ако подлежащият на възстановяване данъчен кредит по ДДС се прихваща с дължимо публично държавно вземане, тази операция се отразява в намаление на разходен § 19-01 и в кореспондиращо записване по съответния параграф, по който подлежи на отчитане надвнесеното вземане.

Съгласно разпоредбите на чл. 248 от Закона за корпоративното подоходно облагане бюджетните предприятия вместо с корпоративен данък върху печалбата се облагат с данък върху приходите на бюджетните предприятия.

В отчетността на касова и начислена основа на бюджетните предприятия, този данък се третира като намаление на приход, а не като разход и за тази цел се използва сметка 7190 от СБП и приходен § 37-02 от ЕБК.

Отчитане на финансовите инвестиции

Финансовите инвестиции са вложения на Общината в различни форми на дългосрочни и краткосрочни инвестиции.

Общината може да притежава мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната, акции в асоциирани предприятия, както и дялове и акции в предприятия в страната, класифицирани като други.

Предоставените активи и финансирането на организации с нестопанска цел, които се контролират от Общината, се отчитат по съответните сметки от подгрупа 645 “Субсидии и други трансфери за нестопански организации”, а не като дялово участие.

Отчитането на дяловите участия и акции в търговски дружества и държавни предприятия – свързани лица се извършва по метода на собствения капитал, съгласно указанията на МФ в ДДС №20/14.12.04 г. за прилагане на НСС 28 “Отчитане на инвестициите в асоциирани предприятия”.

Отразяването на промени в дела на инвестицията на Общината се извършва въз основа на годишните финансови отчети на свързаните лица, в които тя има пряко участие, като съответните счетоводни записвания се вземат от Общината за същата отчетна година, за която се отнасят отчетите на свързаните лица.

При отчитане на установени неотчетени активи, те се завеждат в отчетността на Общината по съответните сметки от група 51 “Ценни книжа” в кореспонденция със сметка 7992 “Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития” по справедлива стойност. Ако практически тази стойност не може да се определи, то тогава те се завеждат

по отчетната стойност на собствения капитал на предприятието, съответстващ на дела на Общината.

За отчитане на получени приходи от дивиденди от предприятия в страната, когато предварително не са били начислени като вземане, се дебитират сметки от група 50 и се кредитира сметка 7177 "Приходи от дивиденди от предприятия в страната", т.е. когато бюджетната организация притежава под 20%. Когато бюджетната организация притежава над 20% общината съставя следната счетоводна статия за получените дивиденди:

Д-т сметка от гр.50/К-т сметка от подгрупа 511, без сметка 5114

За отчитане на приходите от вноски от общински предприятия при превишение на приходите над разходите им, когато предварително не са били начислени като вземане, се дебитират сметки от група 50 и се кредитира сметка 7179 "Вноски от държавни/общински предприятия за превишение на приходите над разходите".

При начислено вземане от търговски предприятия се дебитира сметка 4351 "Вземания от участия в страната" и се кредитират сметки 7177, 7179.

При получаване на вземането от търговските предприятия се дебитират сметки от група 50 и се кредитира сметка 4351.

При закриване на мажоритарно дялово участие на Общината в закрито търговско дружество се дебитира сметка 7699 "Придобито/закрито дялово участие от реорганизиране на бюджетни организации" и се кредитира сметка 5111 "Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната".

При закриване на участие на Общината в закрити асоциирани предприятия се дебитира сметка 7699 и се кредитира сметка 5113 "Дялове и акции в асоциирани предприятия в страната".

При закриване на участие на Общината в търговски дружества при всички останали случаи се дебитира сметка 7699 и се кредитира сметка 5114 "Други дялове и акции в предприятия в страната".

При положителна или отрицателна преоценка на отчетаните дялови участия и акции се дебитират или кредитират сметките от група 51 срещу сметка 7801 "Преоценка на нефинансови дълготрайни активи".

За отчитане на приходите от инвестиции в случаите, при които доходът от разпределението превишава реализираната печалба, т.е. при възвръщане на инвестицията, което възвръщане се отчита като намаление на нейната себестойност, се дебитира сметка 5013 "Текущи банкови сметки в левове" и се кредитира сметка 5113.

При отчитане на касовите потоци, произтичащи от придобиване и реализиране на ценни книжа припадащите се приходи от лихви, отстъпки, дивиденди и др., включени в цената на ценната книга се отчитат по съответните приходни подпараграфи на ЕБК, а останалата платена/получена сума се отразява в частта на финансирането. Когато Общината е емитент на ценните книжа се ползват съответните разходни параграфи за лихви и отстъпки. В отчетността на касова основа не се отразява като касов приход или разход положителната или отрицателната разлика от операции с ценни книжа. Платените комисионни и други разходи по тези сделки се отчитат по съответните разходни параграфи на ЕБК:

- Разходен § 10-69 със съответния знак (+) – при увеличение или (-) при намаление на разхода;

- Приходен § 24-13 със съответния знак за увеличение или намаление;

- Финансиращ § 91-12 за намаление на наличността със знак (+);

- Финансиращ § 91-21 за увеличение на наличността със знак (-).

При приватизация на общински предприятия по реда на ЗПСК, целият размер на касовите постъпления се отчита в частта на финансирането. Плащанията по активирани гаранции, поети от Общината към купувачите на приватизирани предприятия за техни

скрити задължения се отчитат в намаление на постъпленията от приватизация, т.е. отчитат се също като елемент на финансирането, а не като касов разход. Постъпленията от приватизация, които остават на разположение в съответните предприятия, чиито активи са били обект на приватизация, също не се третираят като касов поток. Касовите постъпления от ликвидация на предприятия и дружества, в които Общината има дялово участие, се отчитат в частта на финансирането като постъпления от дялове, акции и съучастия.

Отчитане на предоставените заеми, временна финансова помощ и на средствата, предоставени на общината от Националния фонд от Структурните фондове на Европейския съюз и Кохезионния фонд.

I. За целите на касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове, като паричен поток се отчитат и следните операции:

- погасяване на временните безлихвени заеми чрез прихващане с подлежащите за получаване субсидии или трансфери между бюджетните предприятия;

- отпускане на субсидии, трансфери и безлихвени заеми чрез директно превеждане към доставчици и други кредитори на бюджетното предприятие-получател на тези средства. Получателят на тези средства ги отчита като получен касов трансфер (или безлихвен заем) и извършени касови разходи по съответните параграфи на ЕБК. Бюджетното предприятие, отпуснало тези средства, ги класифицира като предоставени касови трансфери, субсидии и безлихвени заеми. Този ред се прилага на база нормативен акт, одобрен от МФ;

- отпускане на банкови заеми чрез директно превеждане от банката-кредитор на сумите по заема към доставчици и други кредитори на бюджетното предприятие. Бюджетното предприятие-получател на средствата по заема ги отчита като получени заеми и извършени касови разходи по съответните параграфи от ЕБК.

Сумите по възстановените капитализирани такси по такива заеми се отразяват в намаление на разходите за банкови такси и комисионни и като намаление на усвоения заем.

Тези разпоредби се прилагат и при получени и изразходвани парични средства от помощи, дарения и други безвъзмездно предоставени на Общината средства. Те се включват в касовия отчет (т.е. отчитат се като приходи и разходи) само въз основа на писмено съобщение от съответния донор. Същите се включват в отчетите за касовото изпълнение за отчетната година, в която са извършени плащанията. Когато Общината се явява разпределител на такива дарения, до момента на предоставянето на средствата на крайния бенефициент, те се отчитат като чужди средства по сметка 9130 "Чужди финансови активи за съхранение, разпределение и управление".

II. За средствата, получавани от Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд, общината или неин разпоредител, ако той е бенефициент разкриват банкови извънбюджетни сметки с код 7443.

Общината и всеки разпоредител-бенефициент могат да имат само една такава банкова сметка, независимо, че могат да получават средства по дадена оперативна програма за различни проекти или да бъдат бенефициенти по различни оперативни програми.

Общинското съфинансиране и авансово финансиране, ако е предвидено такова по тези проекти, не се разходват чрез бюджета на общината/разпоредителя, а се превежда като трансфери между бюджетни и извънбюджетни сметки по банковата сметка 7443. По този начин чрез тази банкова сметка следва да се извърши пълния размер на разходите по проекта.

Когато общината получава и разходва средства на НФ от структурните фондове на ЕС и от Кохезионния фонд чрез трансфер от Националния фонд по сметка 7443, всички приходи, разходи, трансфери и операции с активи и пасиви на касова и начислена основа се отчитат по общоприложимия за извънбюджетните сметки и фондове ред, доколкото с указания на МФ не е определено друго, като за отчитане на касова основа на разходите по функционален признак не се ползват предвидените в съответните функции кодове на дейности за разходи по международни програми и споразумения, а се прилага съответния код за дейност от ЕБК, по който по принцип би следвало да се отчита съответния разход.

Превежданите от НФ средства по банкови сметки 7443 се отчитат от общините по §63-01 от ЕБК „Получени трансфери между сметки за средства от Европейския съюз” и сметка 7532 „Касови трансфери от/за сметки за средства от Европейския съюз на бюджетни организации от подсектор „Централно управление” от Сметкоплана на бюджетните организации. Тези параграф и сметка се използват от общините и в случаите, когато те възстановяват неусвоени такива средства, дължими на НФ, включително и от минали години, а при превод на лихви за НФ се ползва §63-02 „Предоставени трансфери между сметки за средства от Европейския съюз”.

Когато общината участва със собствено финансиране сумата се превежда от бюджета на общината по тази банкова сметка 7443 и се отчита по §62-00 от ЕБК „Трансфери между бюджетни и сметки за средства от Европейския съюз”, респективно по сметки 7524 „Касови трансфери от/за бюджетни на общини” /в отчетността на група СЕС/ и 7534 „Касови трансфери от/за сметки за средства от Европейския съюз на общини” /в отчетността на група бюджет на общината / като трансфери между бюджетни и извънбюджетни сметки.

Авансовото съфинансиране, когато е заемообразно, също се превежда по извънбюджетна сметка 7443 от бюджета на общината и се отчита като временни безлихвени заеми между бюджетни и извънбюджетни сметки – прилагат се §76-00 „Временни безлихвени заеми между бюджетни и сметки за средства от Европейския съюз /нето/”, респективно сметки 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети” / в отчетността на група СЕС/ и 4624 „Временни безлихвени заеми от/за сметки за средства на Европейския съюз на общини” / в отчетността на група бюджет на общината/. В случай, че то не може да бъде възстановено от последващи трансфери от НФ /например, поради непризнаване на някои разходи трансферът е в по-малък размер/, заемът се трансформира в трансфер между бюджетни и извънбюджетни сметки и се вземат съответните записвания на касова и начислена основа.

Когато общината ще извършва предварително плащания от бюджета за разходи или аванси към доставчици преди да бъде одобрен проекта, сумите се отчитат като касов разход по бюджета на общината. В случай, че в следствие тези плащания бъдат признати за допустими и се включат в обхвата на финансиране от съответната ОП, разходът/авансът се сторнира от бюджета /включително, ако се касае за плащания от минали години/ и се преквалифицира като безлихвен заем между бюджетни и сметки за средства на Европейския съюз.

Когато с извършените предварителни плащания от бюджета на общината са придобити активи и в следствие тези плащания бъдат признати за допустими и се включат в обхвата на финансиране от съответната ОП, се процедира както следва:

а/ отчетените плащания се сторнират от бюджета на общината на касова основа, както следва:

БЮДЖЕТ на бенефициента
§76-00 (-) /Разходен § 10, §§51-57 (-)

СЕС на бенефициента
Разходен § 10, §§51-57(+) / §76-00 (+)

б/ на начислена основа придобитите активи не се сторнират от отчетна група „БЮДЖЕТИ” и не се завеждат в „СЕС”, а се взема записването:

Отчетна група „БЮДЖЕТИ”

Д-т с/ка 4624 „Временни безлихвени заеми от/за средства на Европейския съюз на общини”

К-т с/ка 7601 „Вътрешни некасови трансфери между отчетни групи „БЮДЖЕТ” и „Сметки за средства от Европейския съюз”

Отчетна група СЕС

Д-т с/ка 7601 „Вътрешни некасови трансфери между отчетни групи „БЮДЖЕТ” и „Сметки за средства от Европейския съюз”

К-т с/ка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети”

Когато предварително извършеното от бюджета на общината /неин разпоредител плащане не бъде признато или самият проект не е одобрен за финансиране, разходът остава за сметка на бюджета на общината.

Когато по една или друга причина по банковата сметка 7443 на общината/неин разпоредител са възстановени суми от доставчик/контрагент, възстановената сума се отчита на касова и начислена основа по общия ред.

Когато възстановените суми засягат цената на придобиване на активи, следва да се коригира отчетната стойност, освен ако възстановените суми са несъществени или в конкретните обстоятелства, практически е невъзможно да се извърши. В зависимост от конкретните обстоятелства, се процедира както следва:

а/ ако активите са безвъзмездно прехвърлени от отчетна група „СЕС” в група „БЮДЖЕТИ” на общината и ще се извърши корекция на отчетната стойност на активите, в „БЮДЖЕТИ” и „СЕС” се съставят допълнителни огледални счетоводни записвания на начислена основа чрез кореспонденция на сметка 7601 „Вътрешни некасови трансфери между отчетни групи „БЮДЖЕТ” и „Сметки за средства от Европейския съюз”

със съответните сметки от раздел 2 „Сметки за дълготрайни материални и нематериални активи” и раздел 3 „Сметки за материални запаси и конфискувани активи” или съответната сметка от раздел 6 „Сметки за разходи” или 7 „Сметки за приходи и трансфери”, ако активите вече са изписани на разход или прехвърлени на други лица; Аналогична е ситуацията с активите, които са безвъзмездно прехвърлени в отчетна група „ДСД”. В този случай вместо сметка 7601, използваме сметка 7603 „Вътрешни некасови трансфери между отчетни групи „Сметки за средства от Европейския съюз” и „ДСД”

б/ ако активите са безвъзмездно прехвърлени от отчетна група „СЕС” на други бюджетни предприятия, включително и на разпоредители от същата първостепенна система на общината и ще се извършват корекции на отчетната стойност на активите, се процедира по реда на буква „а”, като записванията за отчетна група „БЮДЖЕТИ” или „ДСД” се извършват не от бенефициента, а от получателя на актива въз основа на съответното уведомление на бенефициента /когато получатели на активите са общини се ползва сметка 7601 „Вътрешни некасови трансфери между отчетни групи „БЮДЖЕТ” и „Сметки за средства от Европейския съюз”, аналогично сметка 7603 „Вътрешни некасови трансфери между отчетни групи „Сметки за средства от Европейския съюз” и „ДСД”

в/ ако при прехвърлянията не се извършва корекция в отчетната стойност, тогава възстановената сума се отчита в „СЕС” на начислена основа, като се отнася по сметка 7199 „Други приходи”;

г/ ако активите са безвъзмездно прехвърлени на небюджетни предприятия, и това прехвърляне е отразено директно в отчетна група „СЕС”. Записването се извършва

независимо дали получателя-небюджетно предприятие е уведомен за корекцията на отчетната стойност и независимо дали той ще коригира отчетната стойност на актива.

Когато средствата от Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд се получават и усвояват чрез десеторазряден код в СЕБРА на НФ, се прилага общият ред на отчитане на плащанията в СЕБРА от подведомствени разпоредители, съгласно разпоредбите на т.52 от писмо на МФ ДДС №20/2004г.

Ако общината-бенефициент в допълнение към този десеторазряден код, има „транзитна сметка“ като част от структурата от сметки на НФ, обслужвани от БНБ и банките в отчетността на общината не се включват салдата на такива банкови сметки.

При извършване на плащанията чрез десеторазрядни кодове в СЕБРА, както и при последващи корекции и сторниране в СЕБРА, се прилагат съответните кодове за вид плащане в зависимост от естеството и характера на извършвания разход.

Останалите приходи, разходи, трансфери и операции с активи и пасиви на касова и начислена основа се отчитат от общините по общо приложимия за извънбюджетните сметки и фондове ред, доколкото с указания на МФ не е определено друго.

Операциите с чужди средства /депозити, гаранции за участие/, произтичащи от дейността по усвояване на сумите от Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд се извършват и отчитат по общия ред – чрез съответните банкови сметки за чужди средства и отразяване на начислена основа в отчетна група „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ“ на бюджетното предприятие.

Аналогично, приходите от продажба на тръжната документация постъпват по бюджета на общината.

6. ОТЧИТАНЕ НА РАЗЧЕТИ - ВЗЕМАНИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Вземанията и задълженията се отчитат по синтетични и аналитични сметки от Индивидуалния сметкоплан на Общината, при възникване на нови видове краткосрочни вземания и задължения, за които не са предвидени сметки в Индивидуалния сметкоплан на Общината се прилагат сметките от СБО.

Сметка 4010 Задължения към доставчици от страната
Сметка 4030 Задължения към доставчици от чужбина

Сметката се завежда аналитично по доставчици. В Общината задължително сметката се завежда по партии на доставчиците. Спазва се принципа за текущо начисляване в съответствие с чл. 4, ал. 1, т. 1 от ЗСч, като доставките се завеждат по реда на тяхното възникване, независимо от изплащането на задължението.

Дебит с/ки от групи 20, 30, 60 /Кредит с/ка 4010 ;4030

При доставка на активи и при извършване на услуги могат да се правят авансови плащания. В тези случаи се използват:

Сметка 4020 Доставчици по аванси от страната

Сметка 4110 Вземания от клиенти от страната. Води се аналитично.

Сметка 4120 Задължения по аванси към клиенти от страната

В зависимост от обема на дейността на съответното поделение разчетните сметки с доставчици и клиенти могат да бъдат организирани на аналитично ниво.

Сметка 4211 Задължения към работници, служители и друг персонал - местни лица.

Сметка 4213 Вземания от работници, служители и друг персонал – местни лица.

Сметка 4230 Провизии за бъдещи плащания към персонала
Сметка 4241 Задължения към студенти и ученици – местни лица
Сметка 4243 Вземания от студенти и ученици - местни лица
Сметка 4261 Вземания от подотчетни местни лица
Сметка 4262 Вземания от подотчетни чуждестранни лица
Сметка 4291 Задължения за предоставяне на текущи субсидии и капиталови трансфери.
Сметка 4299 Вземания за подлежащи на възстановяване на неусвоени субсидии и капиталови трансфери

Сметка 4510 Разчети за данъци върху доходите на физическите лица.
Сметка 4511 Разчети за ДДС. Води се аналитично за начислен данък на покупките, начислен ДДС за продажбите, ДДС за внасяне, ДДС за възстановяване.
Сметка 4512 Разчети за данък върху приходите от стопанска дейност
Сметка 4518 Разчети за други държавни данъци
Сметки от подгрупа 452 Разчети с бюджетни организации от подсектор „Централно управление”

Сметки от подгрупа 454 Разчети с общини
Сметки от подгрупа 455 Разчети за осигурителни вноски
Сметки от подгрупа 456 Разчети със социално-осигурителни фондове
Сметки от подгрупа 459 Други разчети с бюджетни организации
Сметки от подгрупа 461 Временни безлихвени заеми от/за бюджети
Сметки от подгрупа 462 Временни безлихвени заеми от/за сметки за средства от Европейския съюз

Сметки от подгрупа 463 Временни безлихвени заеми от/за сметки за чужди средства

Сметки от подгрупа 467 Разчети с бюджети за събрани средства и извършени плащания.

Сметки от подгрупа 468 Разчети със сметки за средства от Европейския съюз за постъпили и разходвани средства

Сметка от подгрупа 469 Разчети между бюджетни организации за временни депозити и гаранции

Сметки от подгрупа 483 Задължения по временни депозити, гаранции и други чужди средства. Води се на синтетично и аналитично ниво.

Сметки от подгрупа 484 Разчети за лихви по вземания и задължения към Европейския съюз, други международни организации и държави

Сметки от подгрупа 485 Разчети с други държави

Сметки от подгрупа 486 Разчети с Европейския съюз и други международни организации

Сметки от подгрупа 487 Разчети за лихви по други вземания и задължения

Сметки от подгрупа 488 Други дебитори

Сметки от подгрупа 489 Други кредитори

Сметки от група 49 Други провизии и корективи

Считано от 01.01.2015г. отчитането на финансовите активи или пасиви се извършва при прецизирането им като „приходно-разходна позиция” или като „финансираща позиция”.

В този аспект всеки финансов актив или пасив се класифицира еднозначно чрез съответните счетоводни сметки от СБО в една от следните категории:

- **приходно-разходни позиции** – когато генерираните от финансовия актив/пасив касови потоци влияят на бюджетното салдо /т.е. отчитат се като приходи и

разходи съгласно ЕБК и попадат в обхвата на съответните дефиниции за касови приходи и разходи съгласно т.29 и 31 от §1 от ЗПФ/.

- **финансиращи позиции** – когато генерираните от финансовия актив/пасив касови потоци не влияят на бюджетното салдо /т.е. отчитат се като елемент на финансирането съгласно ЕБК и попадат в обхвата на дефиницията за финансиране съгласно т.40 от §1 от ЗПФ/.

7. ОТЧИТАНЕ НА РАЗХОДИ

Разходите се признават, когато възникне достоверно оценимо намаляване на икономическата изгода, свързана с намаляване на актив или с нарастване на пасив. Разходите се признават незабавно, в случай, че не се очаква бъдеща икономическа изгода.

Разходите за обичайна дейност включват разходите, отчетени по икономически елементи и финансови разходи.

Общината класифицира разходите по параграфи, отчетни групи и дейности от Единната бюджетна класификация.

Като финансови разходи се отчитат лихвите по заеми и други задължения. Лихвите се начисляват, независимо от времето на уреждане на задълженията.

Разходите се отчитат по синтетични и аналитични сметки от Индивидуалния сметкоплан на Общината, който е съобразен със заложените характеристики на сметките в СБО. Счетоводни сметки:

Сметки от подгрупа 601 Разходи за материали

С/ка 6010 Разходи за горива, вода и енергия

С/ка 6011 Разходи за канцеларски материали

С/ка 6012 Разходи за храна

С/ка 6013 Разходи за медикаменти и лекарства

С/ка 6014 Разходи за учебни материали и помагала

С/ка 6015 Разходи за постелен инвентар и работно облекло

С/ка 6016 Разходи за строителни материали

С/ка 6017 Разходи за консумативи и резервни части за хардуер

С/ка 6018 Разходи за други резервни части

С/ка 6019 Разходи за други материали

Сметки от подгрупа 602 Разходи за външни услуги

С/ка 6021 Разходи за текущ ремонт

С/ка 6022 Разходи за транспорт

С/ка 6023 Разходи за пощенски и телекомуникационни услуги

С/ка 6025 Разходи за квалификация и преквалификация на персонала

С/ка 6026 Разходи за поддръжка на софтуер

С/ка 6027 Разходи за поддръжка на хардуер

С/ка 6028 Разходи за консултантски услуги

С/ка 6029 Други разходи за външни услуги

Възстановените от наематели суми за електрическа енергия, топлиенергия, вода, телефонни разговори и др. се отчитат на начислена основа по кредита на сметките от раздел 6 „Сметки за разходи”, а на касова основа в намаление на разходния подпараграф, по който са отчетени първоначално.

Сметки от подгрупа 604 Разходи за заплати, други възнаграждения и провизии на персонала

С/ка 6041 Разходи за заплати и възнаграждения на персонал по служебни правоотношения

С/ка 6042 Разходи за заплати и възнаграждения на персонал по трудови и приравнени на тях правоотношения

С/ка 6043 Разходи за заплати и възнаграждения на персонал по трудови правоотношения – нещатен персонал

С/ка 6044 Разходи за заплати и възнаграждения на персонал по извънтрудови правоотношения

С/ка 6047 Разходи за провизии за персонала

С/ка 6048 Сторнирани разходи за провизии на персонала

С/ка 6049 Разходи за възнаграждения на персонал в натура

Сметки от подгрупа 605 Разходи за осигурителни вноски

С/ка 6051 Разходи за осигурителни вноски на ДОО

С/ка 6052 Разходи за здравно осигуряване

С/ка 6055 Разходи за ДЗПО

Сметки от подгрупа 606 Разходи за данъци и такси

С/ка 6061 Разходи за държавни такси

С/ка 6062 Разходи за общински такси

С/ка 6063 Разходи за съдебни такси в страната

С/ка 6064 Разходи държавни данъци

С/ка 6065 Разходи за общински данъци

С/ка 6067 Разходи за такси в чужбина

Сметки от подгрупа 607 Наеми и разходи за инфраструктурни обекти, земя и други активи и активи с художествена и историческа стойност

С/ка 6071 Разходи за наеми в страната

С/ка 6073 Разходи за наеми на земя в страната

С/ка 6075 Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки

С/ка 6076 Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки

С/ка 6077 Разходи за придобиване на земя в страната

С/ка 6079 Разходи за придобиване на активи с художествена и историческа стойност и книги за библиотеките

Сметки от подгрупа 608 Коректив за разходи и приписани разходи за услуги, наеми и други

Сметки от подгрупа 609 Други разходи

С/ка 6090 Разходи за членски внос в международни организации за участие в международни прояви

С/ка 6091 Разходи за съдебни разноски и арбитраж в страната

С/ка 6093 Разходи за командировки в страната

С/ка 6094 Разходи за командировка в чужбина

С/ка 6095 Разходи за санкции и неустойки в страната

С/ка 6096 Разходи за санкции и неустойки в чужбина

С/ка 6098 Други разходи в страната

С/ка 6099 Други разходи в чужбина

611 Отчетна стойност на продадени материални запаси

С/ка 6111 Отчетна стойност на продадени запаси от незавършено производство

С/ка 6112 Отчетна стойност на продадени материали

С/ка 6113 Отчетна стойност на продадена продукция

С/ка 6114 Отчетна стойност на продадени стоки

С/ка 6115 Отчетна стойност на продадени млади животни и животни за угояване.

613 Отчетна стойност на продадени активи, капитализирани в отчетна група /стопанска област/ Други сметки и дейности

С/ка 6131 Отчетна стойност на продадени земи, гори и трайни насаждения

С/ка 6132 Отчетна стойност на продадени инфраструктурни обекти

С/ка 6133 Отчетна стойност на продадени активи с художествена и историческа стойност и книги в библиотеките

614 Отчетна стойност на продадени дълготрайни активи

С/ка 6140 Отчетна стойност на продадени нематериални дълготрайни активи

С/ка 6141 Отчетна стойност на продадени прилежащи към сгради и съоръжения земи

С/ка 6142 Отчетна стойност на продадени продуктивни и работни животни

С/ка 6143 Отчетна стойност на продадени сгради

С/ка 6144 Отчетна стойност на продадени машини, съоръжения, оборудване

С/ка 6145 Отчетна стойност на продадени транспортни средства

С/ка 6146 Отчетна стойност на продаден стопански инвентар

С/ка 6147 Отчетна стойност на продадено незавършено строителство

С/ка 6149 Отчетна стойност на продадени други материални дълготрайни активи

62 Разходи за лихви и финансови услуги

В Общината се използват следните сметки от тази група:

С/ка 6203 Разходи за застраховане

С/ка 6209 Разходи за други финансови услуги и комисионни

С/ка 6221 Разходи за лихви по банкови заеми в страната.

С/ка 6224 Разходи за лихви по други заеми от страната

С/ка 6241 Разходи за лихви по финансов лизинг от страната

С/ка 6271 Разходи за лихви за просрочени задължения към други местни лица

С/ка 6279 Лихви върху подлежащи на възстановяване публични вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни санкции

С/ка 6281 Приписани разходи за лихви към местни лица

С/ка 6282 Приписани разходи за лихви към чуждестранни лица

С/ка 6291 Начислени други разходи за лихви към местни лица

64 Пенсии, помощи и обезщетения, субсидии и други текущи и капиталови трансфери

С/ка 6411 Разходи за стипендии на местни лица

С/ка 6421 Помощи, обезщетения и други текущи трансфери за домакинства

С/ка 6422 Текущи трансфери за домакинства - поети лихвени плащания

С/ка 6423 Текущи помощи, обезщетения и други текущи трансфери в натура за домакинства

С/ка 6424 Приписани текущи трансфери за домакинства

С/ка 6425 Капиталови трансфери и обезщетения за домакинства

С/ка 6441 Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия
Сметката се води на аналитично ниво.

С/ка 6442 Текущи трансфери в натура за финансови институции в страната

С/ка 6444 Приписани трансфери за нефинансови предприятия

С/ка 6445 Капиталови трансфери за нефинансови предприятия

С/ка 6446 Капиталови трансфери за финансови институции от страната

С/ка 6448 Капиталови трансфери в натура за финансови институции от страната

Всички сметки от подгрупа 645 Субсидии и други трансфери за нестопански организации

Подгрупа 650 Разходи за придобиване на активи, текущ и основен ремонт по стопански начин

С/ка 6501 Придобиване на дълготрайни материални активи по стопански начин

С/ка 6502 Придобиване на нематериални дълготрайни активи по стопански начин

С/ка 6503 Придобиване на материални запаси по стопански начин

С/ка 6504 Разходи за изграждане на инфраструктурни обекти по стопански начин

С/ка 6506 Текущ ремонт на дълготрайни материални активи и инфраструктурни обекти по стопански начин

С/ка 6507 Основен ремонт на дълготрайни материални активи по стопански начин

С/ка 6508 Основен ремонт на инфраструктурни обекти по стопански начин

За отчитане на придобиването и основния ремонт на балансово признати активи по стопански начин (т.е. когато тези дейности се осъществяват от самата община, а не чрез възлагане на външен доставчик) си използват сметки 6501, 6502, 6503 и 6507.

Разходите, свързани с придобиване и основен ремонт на балансово признати активи по стопански начин, първоначално се начисляват по съответните разходни сметки от група 60.

Периодично, в съответствие с осъществявания производствен процес, тези разходи се идентифицират, установява се себестойността и сумите се отнасят по съответните сметки за активи (незавършено производство, строителство, основен ремонт) от раздели 2 и 3. Съставят се счетоводни статии, при които се дебитират сметките от раздели 2 и 3 и се кредитират сметки 6501, 6502, 6503, 6504 или 6507. Тези процедури се прилагат към края на всяко тримесечие и в края на годината. При наличие на незавършено производство

(строителство, основен ремонт) по стопански начин се дебитират сметки 3010, респ. 2071 или 2107.

Не се допуска кореспонденция между сметките от група 60 и група 65.

Отчитането на разходите за изграждане и основен ремонт по стопански начин на инфраструктурни обекти, както и на разходите за текущ ремонт по стопански начин, се извършва чрез използване на сметки 6504, 6506 и 6508.

Разходите, свързани с изграждане и основен ремонт на инфраструктурни обекти по стопански начин и текущ ремонт на активи по стопански начин първоначално се начисляват по съответните разходни сметки от група 60.

Периодично, в съответствие с осъществявания производствен процес, разходите за изграждане и за основен и текущ ремонт по стопански начин на инфраструктурни обекти се идентифицират и се установява себестойността на тези действия. Установената сума, след като е начислена по сметките от група 60, се отнася по дебита и кредита на съответната сметка 6504, 6506 или 6508. Така тези сметки са с нулево салдо и с равни дебитни и кредитни обороти, които отразяват общия размер на разходите по стопански начин за този вид дейности. Тази процедура се извършва към края на всяко тримесечие и година.

За състоянието на тези сметки също се осигурява и подава информация в МФ и Сметната палата чрез оборотната ведомост.

Сметки 6504, 6506 и 6508 се откриват в новата отчетна година с нулеви салда.

Обръщаме внимание, че изплатените суми за извършените чрез възлагане строително-монтажни работи, свързани със саниране на сгради, се отчитат на касова основа по § 51-00 "Основен ремонт на дълготрайни материални активи" от ЕБК.

На начислена основа, разходите, свързани със строителния процес на саниране на сгради до момента на завършване на строителство, се отразяват по дебита на сметка 2071 Незавършено строителство, производство и основен ремонт от СБП.

С/ки от подгрупа 671 Разходи за провизии на вземания

С/ки от подгрупа 672 Сторнирани (възстановени) провизии вземания

С/ки от подгрупа 679 Разходи за провизии за други задължения /нето/

С/ки от група 69 Намаление на нетните активи от други събития

8. ОТЧИТАНЕ НА ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ

Постъпващите в Общината приходи се класифицират в следните групи:

Приходи от дейността

-данъци върху недвижимите имоти, наследствата, превозните средства, данък при придобиване на имущество, патентен данък; приходи от такси и лицензии с данъчен характер (такса за битови отпадъци); приходи от такси за ползване на детски градини, детски ясли, детски лагери, домашен социален патронаж, пазари и тържища, полудневни детски градини, общежития, добив на кариерни материали, технически услуги, административни услуги, откупуване на гробни места, туристически услуги и други общински такси; приходи от данъчни и неданъчни глоби, санкции и неустойки;

-приходи от продажби на услуги, стоки, материали;

-приходи от наеми на имущество, наеми на земя, от използване на нематериални дълготрайни активи, от концесии;

-приходи от продажби на земи, гори, трайни насаждения, инфраструктурни обекти;

-приходи от продажба на дълготрайни активи –продуктивни и работни животни, сгради, машини, съоръжения, оборудване, транспортни средства, стопански инвентар, незавършено строителство и НДА;

-приходи от дивиденди от предприятия в страната;

-приписани приходи от продажби на услуги, стоки и продукция;

-приходи от отчисления за данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия по ЗКПО, от застрахователни обезщетения за дълготрайни активи и други застрахователни обезщетения; приходи от неустойки, начети и обезщетения, от режийни разноски, тръжна документация и други неданъчни приходи.

Финансови приходи

Тези приходи се формират от лихви по текущи банкови сметки и депозити в страната, от лихви върху просрочени публични вземания, просрочени частни вземания от местни лица, приписани приходи от лихви по заеми.

Постъпления от приватизация и реализирани положителни курсови разлики от операции с ценни книжа.

Помощи, дарения и безвъзмездно получени средства от страната (получените дарения в натура се оценяват по справедлива стойност от специално назначена комисия).

При отчитане на приходите водещо начало е прилагане на принципа на текущото начисляване.

Приходите и трансферите се отчитат по следните сметки от раздел 7 на СБП:

Сметки от подгрупа 701 Приходи от данъци, такси и осигурителни вноски.

Тези сметки се водят на синтетично и аналитично ниво.

Сметки от подгрупа 704 Приходи от такси и лицензии с данъчен характер.

Сметки от подгрупа 705 Приходи от такси. Тези сметки се водят на синтетично и аналитично ниво.

Сметки от подгрупа 709 Приходи от административни глоби и санкции.

Сметки от група 71 Приходи от продажби на активи и услуги и доходи от дялови участия.

С/ка 7110 Приходи от продажба на услуги.

С/ка 7112 Приходи от продажби на материали

С/ка 7113 Приходи от продажби на продукция

С/ка 7114 Приходи от продажби на стоки

С/ка 7115 Приходи от продажби на млади животни и животни за уговяване

С/ка 7121 Приходи от наем на имущество

С/ка 7122 Приходи от използване на НДА

С/ка 7123 Приходи от наеми на земя

С/ка 7124 Приходи от концесия

С/ка 7131 Приходи от продажби на земи, гори и трайни насаждения

С/ка 7132 Приходи от продажба на инфраструктурни обекти

С/ка 7133 Приходи от продажби на активи с художествена и историческа стойност и книги в библиотеките

Сметки от подгрупа 714 Приходи от продажби на дълготрайни активи.

Сметки от подгрупа 717 Приходи от дялови участия и вноски от БНБ и предприятия за превишение на приходите над разходите.

Сметки от подгрупа 718 Коректив за приходи и приписани приходи от продажби на активи и услуги ..

С/ка 7190 Отчисления за данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия по ЗКПО

С/ка 7191 Приходи от застрахователни обезщетения за дълготрайни активи.

С/ка 7192 Други приходи от застрахователни обезщетения.

С/ка 7198 Приходи от неустойки, начети и обезщетения.

С/ка 7199 Други приходи.

С/ка 7251 Приходи от лихви в левове по банкови сметки и депозити в страната

С/ка 7252 Приходи от лихви във валута е по банкови сметки и депозити в страната

Сметки от подгрупа 727 Приходи от лихви за просрочени вземания.

Сметки от подгрупа 728 Приписани приходи от лихви.

Сметки от подгрупа 729 Други приходи от лихви.

Сметки от подгрупа 731 Постъпления от приватизация– нето.

Сметки от подгрупа 738 Постъпления от операции с ценни книжа и други финансови активи - нето

Сметки от група 74 Помощи и дарения от страната и чужбина:

С/ка 7400 Коректив на приходите от текущи помощи и дарения, предоставени от страната;

С/ка 7401 Коректив на приходите от капиталови помощи и дарения, предоставени от страната;

С/ка 7402 Коректив на приходите от текущи помощи и дарения, предоставени от Европейския съюз;

С/ка 7403 Коректив на приходите от капиталови помощи и дарения, предоставени от Европейския съюз;

С/ка 7404 Коректив на приходите от текущи помощи и дарения, предоставени от международни организации;

С/ка 7405 Коректив на приходите от капиталови помощи и дарения, предоставени от международни организации;

С/ка 7406 Коректив на приходите от текущи помощи и дарения, предоставени от други държави;

С/ка 7407 Коректив на приходите от капиталови помощи и дарения, предоставени от други държави;

С/ка 7408 Коректив на приходите от текущи помощи и дарения, предоставени от чужбина;

С/ка 7409 Коректив на приходите от други капиталови помощи и дарения, предоставени от чужбина;

С/ка 7411 Получени текущи помощи и дарения от страната

С/ка 7412 Получени капиталови помощи и дарения от страната

С/ка 7413 Получени текущи помощи и дарения в натура от страната

С/ка 7414 Получени капиталови трансфери и дарения в натура от страната

С/ка 7419 Приписани помощи и дарения от страната

Всички приходи от дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми се отчитат като приход в момента на получаването им. Когато се налага възстановяването на тези суми поради неусвояване или неспазване на клаузите за дарения, връщането на тези суми се отчита в намаление на прихода.

Сметки от група 75 Трансфери между бюджети, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства

С/ка 7501 Вътрешни касови трансфери в лева

С/ка 7502 Вътрешни касови трансфери във валута

С/ка 7511 Касови трансфери от/за Централния бюджет

С/ка 7522 Касови трансфери от/за бюджети на бюджетни организации от подсектор Централно управление

С/ка 7524 Касови трансфери от/за бюджети на общини

С/ка 7532 Касови трансфери от/за сметки за средства от Европейския съюз

на бюджетни организации от подсектор Централно управление

С/ка 7534 Касови трансфери от/за сметки за средства от Европейския съюз на общини

Сметки от група 76 Прехвърлени обособени активи и пасиви между държавата, общините и други сектори на икономиката.

Сметки от група 78 Увеличение/намаление на нетните активи от преоценка

Сметки от група 79 Увеличение на нетните активи от други събития

Приходите от данъци, мита и такси с данъчен характер се отчитат на касова основа.

Отчитането на приходите от административни глоби и санкции, които Общината налага по силата на нормативни актове се отразява по сметка 7090. За отчитането на приходите от неустойки, начети, глоби и други подобни санкции, произтичащи от договорни, търговски, трудови, облигационни и други взаимоотношения, се използва сметка 7198.

Приходите от застраховки се отчитат на брутна основа и не се компенсират със стойността на застрахованите активи или извършените разходи.

Не се допуска компенсиране на приходи с разходи, освен ако това е предвидено в специален норматив.

По отношение на ценовите разлики по липси и начети се прилага вече описаният начин на осчетоводяване в т. 2 и 3 от настоящата счетоводна политика, а не посоченият в приложението на НСС 18 начин за признаване на този приход.

Внасянето на приходите в общинския бюджет от второстепенните разпоредители с бюджетни кредити се осчетоводява със следните статии:

Във второстепенния разпоредител:

Д-т сметка 7501 „Вътрешни касови трансфери в лева”

К-т сметка 501 „Касови наличности и сметки в страната”

§§61-09 „Вътрешни трансфери в системата на първостепенния разпоредител (+/-).

В първостепенния разпоредител:

Д-т сметка 5013 „Текущи банкови сметки в лева”

§§61-09 „Вътрешни трансфери в системата на първостепенния разпоредител (+/-).

К-т сметка 7501 „Вътрешни касови трансфери в лева”

Преводът от банковата сметка на второстепенният разпоредител към банковата сметка на общината се отчита в намаление на съответната приходна сметка от раздел 7. За целта следва, с оглед ограничаването на тази трансакция от обичайните записвания по начисляване на приход, да се използва отделна аналитична партида към съответната счетоводна сметка за съответния вид приход. В допълнение съответният подведомствен разпоредител следва да вземе записване – „червено сторно”, като дебитираща и кредитира съответната приходна сметка от раздел 7 със сумата на превода, за да се водят чисти обороти.

9. ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИХОДИ ОТ ПОМОЩИ И ДАРЕНИЕ

В края на годината се прилагат процедури за начисляване на корективи за неусвоените помощи и дарения, както и на коректив за вземания на помощи и дарения:

В текущата година коректив за неусвоените помощи и дарения:

Д-т с/ка 740

К-т с/ка 4989

Сторно на коректива в следващата отчетна година – чрез процедурата червено сторно, същата операция, на същата стойност, като предходното записване.

В текущата година коректив за вземания за помощи и дарения :

Д-т с/ка 4980

К-т с/ка 740

Сторно на коректива в следващата отчетна година – чрез процедурата червено сторно със стойността на предходното записване.

10. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

Условните активи не се признават в баланса, а само се посочват в задбалансовата част. Оценяват се към датата на счетоводния баланс. Ако постъпването на икономически ползи е станало практически сигурно, активът и свързаните с него приходи се признават във финансовия отчет за периода, през който настъпва промяната.

Условните задължения не се признават в баланса като пасиви, тъй като тяхното съществуване ще бъде потвърдено от бъдещи несигурни събития, които не са изцяло под контрола на общината. Като условни пасиви се представят: заведени дела срещу общината, глоби и други.

11. ЗАДБАЛАНСОВИ СМЕТКИ

Сметка 9110 Чужди дълготрайни активи

Сметка 9120 Чужди материални запаси

Сметка 9130 Чужди финансови активи за съхранение, разпределение и управление

Сметка 9214 Получени гаранции и поръчителства

Сметка 9289 Други дебитори по условни вземания

Сметка 9299 Други кредитори по условни вземания

Сметка 9909 Други активи в употреба, изписани като разход на задължение

Сметки от подгрупа 991 Статистика за просрочени вземания

Сметки от подгрупа 992 Статистика за просрочени задължения

Просрочените вземания и задължения (тези, които не са уредени в законовия (договорения) срок, освен по балансови сметки се отнасят и по задбалансовите сметки от подгрупи 991 и 992.

Сметка 9978 Други задбалансови активи

Сметка 9979 Други задбалансови пасиви

Сметка 9981 Кореспондираща сметка за задбалансови активи

Сметка 9989 Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви

Сметка 9200 “Поети задължения по договори” и сметки от подгрупа 980 „Поети ангажменти за разходи – потоци” и подгрупа 986 „Нови задължения за разходи – потоци”

Счетоводните записвания са както следва:

1. Възникване на ангажменти за разходи в бюджетната организация:
Д-т с/ка 9800 Възникване на ангажменти за разходи
К-т с/ка 9200 Поети ангажменти за разходи – наличности
2. Възникване на ангажменти за разходи с незабавна реализация:
Д-т с/ка 9801 Възникване на ангажменти за разходи с незабавна реализация
К-т с/ка 9803 Реализирани ангажменти за разходи чрез плащане/възникване на задължение
3. Реализирани ангажменти за разходи чрез плащане/възникване на задължения:
Д-т с/ка 9200 Поети ангажменти за разходи – наличности
К-т с/ка 9803 Реализирани ангажменти за разходи чрез плащане/възникване на задължение
4. Вътрешни трансфери на поети ангажменти за разходи:
а/ Получени вътрешни трансфери:
Д-т с/ка 9804 Вътрешни трансфери на поети ангажменти за разходи
К-т с/ка 9200 Поети ангажменти за разходи – наличности
б/ Предоставени вътрешни трансфери:
Д-т с/ка 9200 Поети ангажменти за разходи – наличности
К-т с/ка 9804 Вътрешни трансфери на поети ангажменти за разходи
5. Прехвърлени ангажменти за разходи от/към други бюджетни организации:
Д-т с/ка 9200 Поети ангажменти за разходи – наличности
К-т с/ка 9805 Прехвърлени ангажменти за разходи от/към други бюджетни организации
6. Прехвърлени ангажменти за разходи от/към други предприятия:
Д-т с/ка 9200 Поети ангажменти за разходи – наличности
К-т с/ка 9806 Прехвърлени ангажменти за разходи от/към други предприятия
7. Корекции в обема/стойността на поетите ангажменти за разходи
а/ в увеличение
Д-т с/ка 9808 Корекции в обема/стойността на поетите ангажменти за разход
К-т с/ка 9200 Поети ангажменти за разходи – наличности
б/ в намаление:
Д-т с/ка 9200 Поети ангажменти за разходи – наличности

- К-т с/ка 9808** Корекции в обема/стойността на поетите ангажменти за разход
8. Анулиране / канцелиране/ на поети ангажменти за разходи
Д-т с/ка 9200 Поети ангажменти за разходи – наличности
К-т с/ка 9809 Анулиране /канцелиране/ на поети ангажменти за разходи

9. Приключване в края на годината на сметките от подгрупа 980:

Д-т с/ка 9989 Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви

К-т с/ка 9800 Възникване на ангажменти за разходи

К-т с/ка 9801 Възникване на ангажменти за разходи с незабавна реализация

Д-т с/ка 9803 Реализирани ангажменти за разходи чрез плащане/възникване на задължение

Д-т с/ка 9805 Прехвърлени ангажменти за разходи от/към други бюджетни организации

Д-т с/ка 9806 Прехвърлени ангажменти за разходи от/към други предприятия

Д-т с/ка 9808 Корекции в обема/стойността на поетите ангажменти за разход

Д-т с/ка 9809 Анулиране /канцелиране/ на поети ангажменти за разходи

К-т с/ка 9989 Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви

Информацията за възникналите и реализираните ангажменти в резултат на договори, се получава в писмен вид от структурните звена на общината.

Сметки от подгрупа 994 Статистика и финансиране на разходи за сметка на бенефициенти, Европейския съюз и други донори

Сметките от подгрупа 994 се кредитират срещу дебитиране на сметка 9989 с прилагащата се сума на съответното финансиране /национално, на Европейския съюз и от други донори/ в общия размер на разходите. В отделни случаи на корекции е възможно сметките от тази група да се дебитират. Сметките от подгрупа 994 се приключват в края на годината в кореспонденция със сметка 9989.

Счетоводните операции се съставят на тримесечие.

12. ПРОВИЗИИ

В края на всяко тримесечие всички разпоредители извършват преглед на начислените провизии като при необходимост тяхната оценка се коригира, а възникналата разлика се отчита като промяна в приблизителните счетоводни оценки, а не като преоценки.

Не се извършва провизиране на вземания от бюджетни предприятия, БНБ, утвърдени международни организации, както и на държави от списъка-приложение № 1 към чл. 12, ал. 1, т. 3 от Наредба № 8 на БНБ за капиталовата адекватност на банките.

Начисляване на провизии на вземания

Когато възникне неяснота по събирането на сума, която вече е включена в прихода от продажбата, несъбираемата сума по т. 5.3 от НСС 18 се третира като провизия за трудно събираеми и несъбираеми вземания, като за целта се използват сметките от групи 491, 539 и 589 като коректив на отчетната стойност и 671 и 672 – като разход и сторниран разход:

Дебит с/ки от подгрупа 671/ Кредит с/ки от подгрупа 491(539, 589)

Вземанията, които се провизират се класифицират в три групи:

Трудносъбираеми вземания – след изтичане на 90 дни от крайния срок за погасяване, вземането се класифицира като трудносъбираемо и се провизира с 20% от номиналната стойност на вземането;

Несъбираемо вземане – след изтичане на 180 дни от крайния срок за погасяване, вземането се класифицира като несъбираемо и се провизира с 50% от номиналната стойност на вземането;

Безнадеждно вземане – при погиване на длъжника, вземането се класифицира като безнадеждно и се провизира със 100% от номиналната стойност на вземането. При наличие на сигурни доказателства, че безнадеждното вземане е преминало в никога несъбираемо, то следва да се отпише.

В първостепенният разпоредител провизиите се начисляват в баланса след предоставяне на становища от отдела, извършил съответната разпоредителна сделка, а в балансите на второстепенните разпоредители след становища на отговорните длъжностни лица.

Получаване (отписване) на провизираните вземания – отчита се като сторниран разход на провизия по съответните сметки от подгрупа 672. Последващата промяна в оценката на провизиите на вземанията се отчита като промяна в приблизителните счетоводни оценки и се отразява по сметките от подгрупи 671 и 672.

Дебит с/ки от подгрупа 491 (539, 589)

Кредит с/ки от подгрупа 672

След горната статия при отписване на вземането за сметка на бюджетната организация за номиналната стойност на вземането се съставя следната операция.:

Дебит с/ки от подгрупа 691

Кредит с/ки от подгрупи 430, 531

Начисляване на провизии за задължения

Провизиите за задължение се признават като текущо задължение. За признаването и отчитането им се изготвят разчети, утвърдени от ръководството. Оценката на провизиите е най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущо задължение към датата на баланса. Провизиите се измерват преди облагане с данъци и се представят отделно от другите съществуващи задължения.

В края на всеки следващ отчетен период оценката се преразглежда и се доначисляват или намаляват вече отчетени провизии.

При начисляване на провизия за задължение:

Дебит с/ка 6791

Кредит с/ка 4940 – за провизия, начислена като текущ разход

Дебит с/ки от раздели 2, 3

Кредит с/ка 4940 – за начислена провизия в цената на придобиване на балансово признат актив или, дебитиране на сметките от подгрупа 607 забалансово непризнатите активи, като провизията се отразява и по задбалансовите сметки.

В края на годината се увеличава прираста на провизията, поради времеви фактор:

Дебит с/ка 6791

Кредит с/ка 4940

При намаление на стойността на провизията:

Дебит с/ка 4940

Кредит с/ка 6799 – с отчетната стойност на провизията

Дебит с/ки от раздел 6

Кредит с/ки от раздел 4 – с определен разход

Ако се отписва провизията:

Дебит с/ка 4940

Кредит с/ка 6799

Начисляване на провизии на персонал

С/ка 6047 Разходи за провизии на персонал

С/ка 6048 Сторнирани разходи за провизии на персонала

По сметка 6047 в края на годината се отчита размера на неизползваните компенсирани платени годишни отпуски и разходите за осигурителни вноски за сметка на работодателя върху тях:

Дебит с/ка 6047

Кредит с/ка 4230

В началото на следващата година се съставя сторнировъчна счетоводната статия (черно сторно) за начислените в края на годината суми:

Дебит с/ка 4230

Кредит с/ка 6048

13. ФУНДАМЕНТАЛНИ ГРЕШКИ

Фундаменталните грешки са грешките, възникнали в резултат на математически грешки, при прилагане на счетоводната политика, неправилно тълкуване на факти, пропуски и други.

При откриването на фундаментални грешки се прилага допустимия алтернативен подход, т. е. всички операции и събития, които имат ефект върху нетните активи се отчитат чрез съответните сметки от раздели 6 и 7 на СБП.

Грешките, произтичащи от неотчетени активи и неотчетени пасиви или от отчетени несъществуващи активи или пасиви се отразяват по сметките от групи 69 и 79.

14. ПРОМЕНИ В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

За всеки период се прилага една и съща счетоводна политика, за да се осигури възможност на потребителите на информация да сравняват финансовите отчети на министерството за по-дълъг период от време.

Промяна в счетоводната политика не се прилага с обратна сила за минали години, не се преизчислява сравнителна информация от предходни години и не се изготвят проформа – отчети.

Промяна се извършва само, когато се изисква по закон, или се налага от промяна на счетоводни стандарти, или ако промяната ще доведе до по-подходящо представяне във финансовите отчети.

Допуска се, при наличие на промени в счетоводната политика, които оказват съществен ефект върху данните за предходните години на ниво консолидирана отчетност и този ефект може да се определи с разумна точност, да се оповести тази промяна в приложението към годишния финансов отчет (по размер и естество).

15. СЧЕТОВОДНИ ДОКУМЕНТИ И ДОКУМЕНТООБОРОТ

Съгласно Закона за счетоводството, счетоводните документи са единствените носители на информация, имащи доказателствена сила за извършените стопански операции. Счетоводният документ е хартиен или технически носител на счетоводна информация, класифициран като първичен, вторичен и регистър.

Първичен счетоводен документ – носител на информация за регистрирана за първи път стопанска операция.

Вторичен документ – носител на обобщена информация, получена след преработка на първичните документи.

Регистър – носител на хронологично систематизирана информация за стопанските операции от първичните и/или вторичните счетоводни документи.

Движението на счетоводните документи от момента на съставянето или получаването им в Общината, до момента на предаването им в счетоводния архив, се осъществява по определени от главния счетоводител Правила и процедури за документооборота на финансово счетоводната дейност на Община Лясковец, чрез който се осигурява:

- своевременно и вярно отразяване на стопанските операции в хронологичен ред;
- максимално съкращаване движението на документите до окончателната им обработка и класиране в определения регистър;
- контрол за съхраняване на първичните счетоводни документи.

Документооборотът обхваща етапите на:

- съставяне и приемане на документи
- обработка
- съхранение

Съставяне и приемане на счетоводни документи

Първичните счетоводни документи, които издава или получава Общината трябва да съдържат всички реквизити определени от действащото законодателство, а именно:

- наименование, номер и дата на съставяне на документа;
- наименование и адрес на фирмите - издател и получател на документа;
- номер за идентификация по чл.84 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;
- предмет и стойностно изражение на стопанската операция;
- име, фамилия и подпис на съставителя;

Видове документи, съставяни от община Лясковец:

Фактури – съдържат всички изброени реквизити на първичен счетоводен документ, отговарят на изискванията на ЗДДС, издават се в три екземпляра. Оригиналът се предава на клиента, вторият екземпляр се класира в съответната папка в зависимост от начина на плащане – касово или с платежно нареждане, а третият екземпляр остава на кочана. При плащане в брой към оригинала на фактурата се прикрепя финансов бон от фискално устройство, а към втория екземпляр се оформя приходен касов ордер и се регистрира в касовата книга. Ако плащането е с платежно нареждане, вторият екземпляр се съхранява в папка фактури.

Разходни касови ордери в лева /РКО/ – отразяват изписването на налични парични средства от касата на Общината. РКО се съставя от касиер-счетоводителя и съдържа следните реквизити: номер, дата, трите имена на лицето получател на сумата, основание за разхода, сумата, която се изплаща. РКО трябва да бъде подписан от съставителя на документа, лицето извършило плащането и получателя на сумата. Подписват се задължително с два подписа, съгласно изискването за двоен подпис - на гл. счетоводител или началник-отдел „Бюджет” и ръководител или техни заместници, съгласно делегирани права. Разходът се одобрява, съгласно правилата регламентирани в Системите за финансов контрол на Общината. Всеки РКО се регистрира в касовата книга.

Приходни касови ордери в лева /ПКО/ –чрез ПКО се регистрират постъпилите в брой средства в касата на Общината. ПКО трябва да съдържат следните реквизити: номер, дата , трите имена на вносителя, основание за внасяне и сумата, която се внася в касата. ПКО се съставят от касиер-счетоводителя и се подписват от него и гл.счетоводител/Началник-отдел „Бюджет”. Вносителя на сумата получава квитанция, съдържаща реквизитите на ПКО и печата на Общината. Всеки приходен ордер се регистрира в касовата книга.

Платежни нареждания – счетоводни документи, чрез които се извършват разплащанията с доставчици, ведомства, бюджет по банков път. Изготвят се от касиер, счетоводител или гл.счетоводител на база получени фактури, изготвени справки за задължения по заплати и други. Всеки разход се одобрява преди изплащането, съгласно Системата за финансов контрол на Общината. Подписват се задължително с два подписа съгласно изискването за двоен подпис - на гл. счетоводител/Началник-отдел „Бюджет” и ръководител или техни заместници съгласно делегирани права в спесимена за банковата сметка .

Ведомости за заплати – изготвят се от касиер-счетоводителя на основание предадените в счетоводството екземпляри на трудовите договори, уреждащи размера

на заплащането и предаваните всеки месец от отговорното длъжностно лице форми за отчитане на извънредно отработеното време и ползваните отпуски – редовен годишен и по болест. Документите се предават с протокол. Изплащането на заплатите се извършва само с дебитни карти, като се прилага списъка заверен от съответната банка за преводи по сметка. При изготвяне на заплатите стриктно се спазват изискванията на КСО и ЗОДФЛ.

Хонорарни сметки – оформят се за всяко плащане по извънтрудово правоотношение. Съставя се от касиер-счетоводителя на основание подписан от ръководителя договор за извършената услуга. Спазват се изискванията на ЗОДФЛ и КСО. Направените удръжки се внасят по сметките на НАП.

Хонорарните сметки задължително се подписват от лицето, приело работата и се придружават с документи, удостоверяващи извършената услуга. На лицето се издава служебна бележка удостоверяваща плащането, вида и размера на направените и внесени удръжки.

Авансови отчети – изготвят се от счетоводителя на база представените документи за изразходените средства. Авансовият отчет се подписва от подотчетното лице, одобрява се от главния счетоводител/началник-отдел „Бюджет” и се утвърждава от ръководителя.

Всички счетоводни документи се предават на началник-отдел „БФПИО”.

Фактури за плащане в брой, към които не са приложени касови бонове/квитанции, са невалидни. Погрешно съставени счетоводни документи не се поправят, а се анулират и съставят нови.

Обработка на счетоводните документи

При извършване на плащания в брой, към всеки РКО касиерът и съответния счетоводител прилагат съответния първичен счетоводен документ – фактури, заповеди за командировки, хонорарни сметки. Лицето одобрило и извършило разхода, въз основа на първичните документи, на гърба на всеки първичен документ отбелязва за какво се отнася разхода, конкретната дейност и се подписва. Когато покупката постъпва в склада на Общината или за ползване се прилага и складовата разписка. Подготвените документи се представят на началник-отдел „БФПИО” за подпис и след това на съответния ръководител - Кмет или Директора на дирекция “БФПИОГС” за полагане на първи подпис.

При разплащане по банков път към платежните нареждания и банкови извлечения се прикрепят съответните първични документи.

Преди счетоводната обработка всички получени и издадени от Общината документи се комплектоват в отделни папки, по отделни проекти.

В отделни папки се съхраняват протоколи за бракуване, инвентаризационни описи, трудови договори и споразумения към тях.

Контирането на счетоводните операции се извършва от счетоводителите и се контролира от началник-отдел „БФПНО“. Информацията се обработва компютърно.

При счетоводната обработка на документите задължително се използват счетоводни програми, при спазване изискванията на българското финансово законодателство. Използваният счетоводен софтуер е „Work Flow“, а програмата за изготвяне на работните заплати е „Бизнессофт“.

При изготвянето на годишния финансов отчет програмата трябва да осигурява консолидиране на информацията.

Регистрирането на счетоводните операции, на база съответните счетоводни документи, се извършва в хронологичен ред.

При компютърната обработка на счетоводната информация хронологичното регистриране се извършва автоматично.

За регистриране хронологията на дневните движения по всяка една синтетична сметка се води Главна книга.

Контролът върху правилността на систематическите записвания по счетоводните регистри се осъществява на база оборотна ведомост за синтетични сметки.

Неразделна част от всяка тримесечена оборотна ведомост са: *Приложение – Разлики между приходните параграфи на отчета за касово изпълнение на бюджета и счетоводните сметки, отчитащи приходи по оборотна ведомост, Приложение – Разлики между параграфите за трансфери, временни безлихвени заеми и операции с финансови активи и пасиви на отчета за касово изпълнение и счетоводните сметки за трансфери, временни безлихвени заеми и операции с финансови активи и пасиви по оборотна ведомост, Приложение – Разлики между разходните параграфи на отчета за касово изпълнение и сметките, отчитащи разходи по оборотна ведомост и Приложение – Задължения към доставчици в страната в началото и края на периода.*

Общината води и аналитична отчетност, която представя информацията в детайлизиран вид. За всяка аналитична сметка се откриват и водят аналитични партии, в които се отразяват измененията в количествен и стойностен вид.

Сверяването на аналитичната отчетност с тази по синтетичната се извършва чрез съпоставяне на общите обороти и остатъци от Главната книга с данните от Оборотната ведомост.

При годишното приключване се сверяват по остатъци всички сметки.

Годишното приключване се извършва към 31 декември.

Съхраняване на документите

Съхраняването на счетоводните документи се извършва съгласно изискванията на Закона за счетоводството:

- ведомости за заплати – 50 години;
- счетоводни регистри и финансови отчети – 10 години;
- документи за данъчен контрол – до 5 години след изтичане на давностния срок за погасяване на публичното задължение, което удостоверяват тези документи;
- документи за финансов одит – до извършване на следващ вътрешен одит и одит на Сметната палата.
- всички останали документи – 3 години.

Счетоводната информация може да бъде съхранявана на хартиен или технически носител.

След изтичане на съответния срок, ако документите не подлежат на архивиране и предаване в Държавния архивен фонд се унищожават.

16. ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ

Инвентаризацията на активите и пасивите в Общината се извършва в следните срокове:

- дълготрайните материални и нематериални активи – най-малко един път на две години;
- останалите материали – един път годишно;
- при смяна на материално отговорното лице.

Инвентаризацията се извършва от комисия, назначена от Кмета на Общината, а за второстепенните разпоредители – от техния ръководител, в присъствие на материално отговорното лице. Комисията изготвя инвентаризационни описи за констатираните наличности и сравнителни ведомости. Последната съставя протокол за извършената проверка и прави предложение за брак на негодни, физически и морално остарели активи. Протоколът за брак се утвърждава от кмета на Общината, съответно от ръководителя на второстепенния разпоредител.

17. ДОХОДИ НА ПЕРСОНАЛА

Отчитането на доходите на персонала е регламентирано в НСС 19. Съгласно посочените в стандарта категории, доходите на наетите в Общината лица са краткосрочни. Те обхващат:

- основно трудово възнаграждение;
- допълнително трудово възнаграждение за продължителна работа;
- други допълнителни възнаграждения.
- социални осигуровки и надбавки;
- платен годишен отпуск;
- други компенсируеми отпуски;

Краткосрочните доходи на персонала се признават само в случаите, когато съответното лице е положило труд. Те са напълно изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който е положен труд за тях.

Доходите по служебни правоотношения са регламентирани в Закона за държавния служител. Това са доходи приравнени на трудовите правоотношения. Всички осигуровки по тези правоотношения са за сметка на работодателя.

Компенсируеми отпуски са тези, които не са използвани за текущия период и могат да бъдат използвани и в бъдещи периоди. Общината оценява очакваните разходи по натрупващи се компенсируеми отпуски като допълнителна сума, която се очаква да се изплати като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск към датата на съставяне на годишния финансов отчет.

Счетоводните операции за начисляване и изплащане на доходите на персонала съгласно НСС 19 са дадени в Приложение 1 към настоящата счетоводна политика.

18. ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Съставянето на годишния финансов отчет е заключителен етап от счетоводното отчитане. Счетоводната информация в отчета е показана в точно определени документи и показатели, характеризиращи състоянието и тенденциите на развитие на Общината. Тази информация е обект на анализи и оценки, които се правят при управление на финансите, а също така е и база за контрол за спазване на законовите постановления. За това годишният финансов отчет следва да представя вярно и честно имущественото и финансово състояние на Общината. Той се съставя след осчетоводяване на резултатите от проведена инвентаризация на активите и пасивите по реда на глава четвърта от Закона за счетоводството и според изискванията на Закона за държавния бюджет на РБ и изразходването и отчитането на бюджетните средства. Съгласно *Заповед № ЗМФ* –

60 от 20.01.2005 г. на Министъра на финансите, годишният финансов отчет включва следните елементи:

Баланс на бюджетните предприятия (прилага се формата, утвърдена със *Заповед № 81 от 29.01.2002 г.* на министъра на финансите). Съставя се в двустранна форма, разделен по отделни отчетни групи. Активите, пасивите и капитала на Общината се представят по отчетна стойност. Представянето и класификацията на статиите в счетоводния баланс и в останалите елементи на финансовия отчет се запазва през следващите отчетни периоди, освен ако е наложена промяна с нормативен акт. Информационната база за съставянето на баланса е годишната оборотна ведомост към 31 декември.

Годишни отчети за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове – изготвят се и се представят съгласно указанията на дирекция “Държавно съкровище” при МФ. Отчетът отразява извършените и разплатени касово разходи на Общината за бюджетната година. Отчетът се одобрява от общинския съвет.

Приложение с подробно разписана обяснителна записка за изпълнението на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове, прилаганата счетоводна политика и информация за състоянието и изменението на основните активи, пасиви, приходи и разходи (без трансферите от/за първостепенния разпоредител) – изготвя се в свободен текст и формат.

В приложението се оповестяват идентифицираните корегираци и некорегираци грешки в съществен размер (за съществен размер се определя грешката, чиято стойност, отнесена към сумата на общо приходите, съответно разходите, активите и пасивите е над 1 на сто).

В приложението се оповестяват свързаните лица – търговските дружества, държавните предприятие и организациите с нестопанска цел.

Редът, сроковете и процедурите на годишното счетоводно приключване се определят с указания на Министерство на финансите.

Годишният финансов отчет на Общината се изготвя от дирекция “БФПИОГС”, подписва се от началник-отдел „БФПИО”, директора на дирекция “БФПИОГС” и Кмета на Общината. Отчетът на бюджета и на средствата от Европейския съюз се одобрява от Общинския съвет.

Отчетът се заверява по преценка от Сметната палата.

Изготвил- началник на отдел “БФПИО” :
/ Даниела Илиева - Иванова /

